

FODA-najoqqutassiaq

PISORTAQARFIMMI AAQISSUUSASUMIK DIGITALIKKUT ATAQATIGIISITSINEQ (FODA)

VERSIONSNR.: 1.0
ULLOQ: SEPTEMBARI 2025
SULIARINNITTOQ: DIGITALINNGORTITSINERMUT AQUTSISOQARFIK

1 Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaanni pisortaqarfinni suleriaatsimik pitsaanerulersitsisussamik sunniuteqarluartitsisussamillu digitalinngoriartuaartitsisoqarpoq – eqqortumik iliorutta. Kalaallit Nunaanni digitalinngoriartuaarnitsinni pisortaqarfinni digitalimik ataqatigiimmik suleqatigiinnissap anguneqarnissaanut, kommunit oqartussaaffeqarfiillu aaqqissuussineq ataaseq malillugu suleqatigiinnissaat pisariaqartipparput. Digitalinngortitsinermi periusissiaq tunngavigalugu (<https://digitalimik.gl/emner/strategier>) Naalakkersuisut kissaatigaat ataqatigiissumik sunniuteqarluartitsisumillu digitalimik aaqqissuussaasumik Kalaallit Nunaanni pilersitsisoqassaq.

Uanilu erseqqissaassutigineqassaaq digitalinngortitsinnissaq kisiat anguniarneqanngimmat.

Digitalinngortitsinissaq Naalakkersuisut politikikkut anguniangaanni sakkussaavoq, Kalaallit Nunaata nutaaliaanerumik ataqatigiinnerusumillu anguniarnissaa – oqaatsit suulluunniit, ungasissuseq aammalu nunalerinermi. Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsineq nipeqalersissavaa, tamat oqartussaaqataanerat nukittussaaq, najugaqarfinni illoqarfinnilu inuuneq piujuartinneqalerluni.

1.1 Pisortaqarfinni Aaqqissuussaasumik Digitalikkut Ataqatigiissitsineq (FODA)

Pisortaqarfinni Aaqqissuussaasumik Digitalikkut Ataqatigiissitsineq (FODA) ataqatigiinnerusumik tunngaviussaaq, eqaannerullunilu qularnaannerusumillu digitalikkut Kalaallit Nunaanni ineriartorneq.

FODAMUT takorluugaq

Pisortaqarfinni Aaqqissuussaasumik Digitalikkut Ataqatigiissitsineq (FODA) pilersippaa digitalikkut Kalaallit Nunaat ataqatigiinnerusoq. FODA tunngaviuvoq digitalimik ineriartortitsinerмик tapersiillunilu naammassiuminarsaavoq digitalinngortitsiartuaarnerup ingerlanerani, pisortaqarfiit akimorlugit paasissutissanik avitseqatigiinneq.

Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinissamut periusissiaq, pisortaqarfiit ataatsimoorlutik suleqatigiinnerannit paasisat aammalu Kalaallit Nunaata digitalimik siunissaattut kissaatigisaq aallaavigalugu takorluukkamik suliaqartoqarsimavoq. Digitalinngoriartornerup atuutilersikkiartuaarneranut iluaqutaasussamik aaqqissuussaasumik siunertaqarnissaq, inatsiseqarnissaq, periuseqarnissaq, sakkoqarnissaq aammalu digitalimik attaveqaasersornissaq assigisaallu tunngavigineqarsimapput.

FODA-tut ittumik ataatsimut pilersitsisoqarsimaneratigut, digitalimik aaqqiissutiniq nutaanik ineriartortitsiniartilluta imaluunniit pisiniartilluta kiisalu digitalimik aaqqiissutiniq pioreersuni aaqqiiniartilluta periutsiniq nutaanik pilersitsisariaqarneq ajorpugut. FODA-p anguniarpaa inuiaqatigiinnut, suliffeqarfinnut kiisalu pisortaqaqfinni sulisut atortunik atuisuusussanut iluaqutaasussamik pisortaqaqfiit akornanni ataqatigiinnerunissaq.

FODA pissusissamisoortumik digitalinngortitsiniarnermut suliniutini peqataasarpog, taamaattumik ilitsersuummi matumani digitalinngortitsinermit suliniutit aamma nassuiarneqarput.

1.2 Inissialiormi suliniumi digitalinngortitsinermit suliniumu assigiissuseq

”Digitalinngortitsinermit suliniutit” amerlasuunit suliaasatut sapernartutut isigineqarsinnaagaluarpog – soorunami nutaarpassuarnut malinnaaniartoqartariaqarpoq. Kisiannili aamma taama sapernartiginngilaq.

Amerlasuut malinnaalereerput – immaqalu aamma sanaartornissamut, nutarterinermit inissialluunniit iluani aaqqiissuussinermit misilittagaqareerput. Inissialiormi suliniut digitalinngortitsinermit suliniut assigiissuseqarput.

Inissialiormi suliniut pisariaqartitat aallaavigalugit aallartittarpoq: Illu nutaajussava, illu ilassava imaluunniit nutartissava? Tassanngaanniillu aalajangingassat assigiinngitsut, mikisut angisuullu aalajangerneqartarput suliaq naammassinissaanut. Illu qanoq angitigissava? Quleriit qassiussappat? Iigai qanoq qalipaateqassappat? Matut tigummivii qanoq ittuussappat?

Aalajangingassat annertuut soorlu uffarfiup iggaviullu sumi inissisimanissaat aalajangiisuusarput imermut kuuffinnullu aqutit sumiinnissaannut, ikkussuinerullu allanngortinneri akisusarput uffarfiup iggaviullu inissisimavissai allanngussappata. Imaaliillaannaq aalajangernermit ilusilersuinermit atornissaanullu tulluarsaanermut annertuumik kinguneqartitsinnaavoq. Assersuutigalugu matup sumut mappertarnissaa (illumut silammut), sorlermi qiversartoqassava (talerpimmi saamimmiluunniit). Toqqakkat inip qanorittuussusaanut sunniisuusarput. Akerlianillu matup tigummiviata aalajangernera annikitsumik akisunngitsumillu allanngortinneqarsinnaalluni.

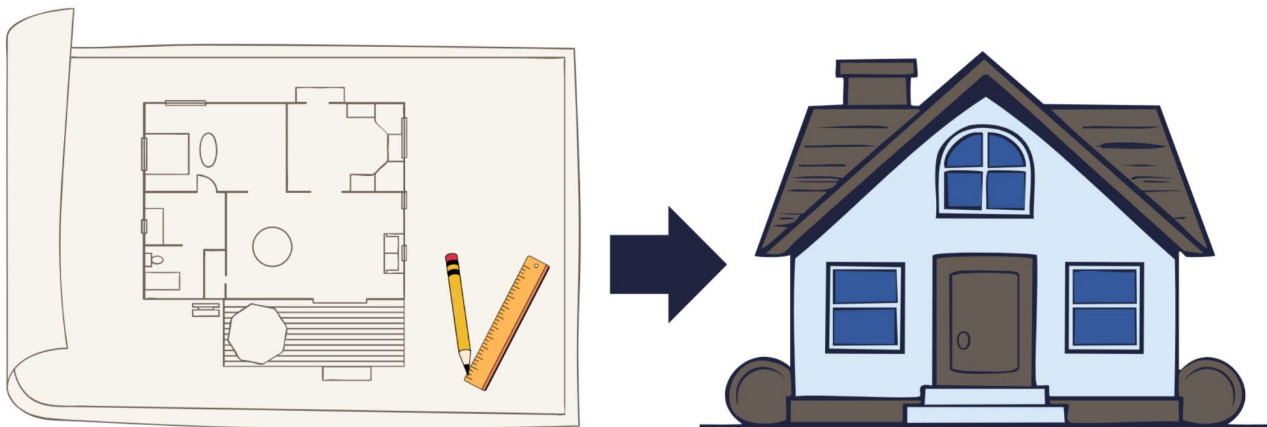
Inissialiormi suliniumi assigiinngitsut aallaavigineqartarput killeqartarlutillu. Pingaernerit ilagaat aningaasaqarneq, inatsisit atuuttut (sanaartornermit inatsisit sanaartornermit maleruaqqusat), illoqarfiup iluani sanaartugassanik pilersaarusiaq il.il. Imermut, kuuffimmut kallerup inneranut il.il. attaveqaatit aamma atassuserneqartussaapput. Tamakkulu tamarmik piumasaqaataapput inissialiormi suliniumi.

Nalinginnaasumik illussanik titartaasartoq tamakkununga ilanngunneqareersimassaaq. Illussanik titartaasartup suliaasa ilagaat siunnersuissalluni periarfissanik assigiinngitsunik, inatsisit iluanni teknikkikkullu illuliortitsisoq isumannaarinissamik piumasaqaataasut uppersassallugit kissaataanillu ikiussallugu.

Isumannaarinissaq tunngavigalugu illussanik titartaasartup pilersaarusiarmik titartaassaaq, suut atorineqarnissaanut nassuiaatinillu siunnersuissaaq, kingorna illuliortitsisumit akuerineqassalluni. Tamatum kingorna immikkut ilisimasallit ingeniør, qarmaasut, sanasut, elektikerit allallu sanasut sunnguanut tamanut paasissutissanik tunniussiffissaasunut paasissutissiissallutik, suliaasamik qanoq suliarineqarnissaannut nassuiaatinik. Assersuutigalugu elektikerip nalussanngilaa stikkontaktit qulliillu sumut inissinniarneqarnersut, qalipaasullu qalipaatiit sorliit atorineqarniarneqarnersut tapetillu sorliussanersut aamma paasissallugu.

Pilersaarutit suliaalluaraluartut suliat ingerlanerini apeqqutiniq saqqummertoqartarpoq, aalajangiisoqartariaqalartartunik.

Suliniutip aallartinnerani takuneqarsinnaaneq ajorpoq suliat qanoq ingerlanneqarumaarnersut.

Digitalinngortitsinermi suliniutip assigilluinnarpaa sanaartorneq eqqarsartaaserlu. Siullermik pisariaqartitat qulaarneqassapput, periarfissat killilersuutillu – amerlanertigut it-lerisunik suleqatigineqartarput pilersitsisorlu. Taamaaliornermi inernerisinnaasaanik siunnersuummik aammalu pilersaaruserluakkamik suliaqartoqassaaq, pilersitsisumut akuerisassanngortillugu. Ineriartornerup aqputaani immikkut ilisimasalinnik suleqateqartoqassaaq inerisaasinnaasunik, misileraasinnaasunik ilusilersuisinnaasunillu. Peqqissaartumik nassuiaataasut aammalu assigiinngitsunik pilersitsisumillu toqqaatigiinnermi ingerlatseriusissami, misileraanermi aammalu teknikkikut, pisariaqarpoq suliniutip iluatsinnissaa.

Inissialiornermi suliniutituullu suulluunniit aalajangerneqareersinnaanngillat, digitalinngortitsinermi suliniummi. Suliaq ingerlanerani apequtit piumasaqaatillu nutaat pinngortarput. Taamaalinikkut sungiussiassuseq erseqqissaasinnaanerlu pisariaqalertarpoq. Nalinginnaavorlu atavallaarujussuarneq digitalinngortitsinermi suliniummi. Qarasaasiaqarnikkut aaqqiissutit inatsisit aallaavigalugit malinneqassapput, attaveqaasersuutit pioreersut nutaalluunniit ingerlanneqassapput, paasissutissanik taartigiittoqassaaq qarasaasiaqarnikkut aaqqiissutit allanik, piumasaqaataassallunilu pitsaassutsit atortinnissai, il.il.

Digitalinngortitsinermi suliniutit allaanerussuteqarput inissialiornermi suliniutituulli, inissialiornermi illumi ineqarfinniluunniit ataatsimoortuni quiliornissaat assigiinngissuteqarput. Digitalinngortitsinermi suliniummi atuutsitsilernissamut assigiinngissuteqarpoq, ass. Simpel web-løsningi umiatsiap inissaanik qinnuteqarneq sanilliullugulu web-løsning, socialimiit aningaasanik ikiorsiissutit qinnuteqarneq, tassani assigiinngitsunik inummut paasissutissanik tunngavallaartoqarpoq.

Suliniutinut pingaaruteqarpoq aallaqqaataaniilli suliniutip ataatsimoorussamik angusassaqaarnissaa, naatsor-suussaassumik suliniutit inerneqarnissanut, kikkut tamarmik suliniummi suleqataasussat suleqatigiissinnaapput. Aammattaaq tatiginartumik suleqatigiinnermi suleqatigiit suliaminni assigiinngitsunik piginnaasaqarneri ukkataqarluarsinnaanerlu pilersinneqassapput.

Inissialiornermi suliniut digitalinngortitsinermilu suliniutip assigiissinneri

Pingaartillugit sammisat	Inissialiornermut suliniut	Digitalinngortitsinermut suliniut
Atuisut	<i>Kikkut inissiani najugaqassappat?</i>	<i>Kikkut digitalimik aaqqiissummik atuissappat?</i>
		Innuttaasut, isumaginnittut aqutsisullu

	Ilaqutariit anaanaq, ataataq meeqqallu marluk	
Siunertaq	<i>Siunertaq suua?</i>	<i>Siunertaq suua?</i>
	Ulluinnarni ilaqtariittut inuuneq	Umiatsiamut inissamik qinnuteqaat
Takorluugaq	<i>Inissiaq qanoq isukkoqassava?</i>	<i>Digitalimik aaqqiissut qanoq isikkoqassava?</i>
	• Illussanik titartakkat • Pilersaarummik titartakkat • Ikkussuinissamut titartakkat • Iggaviup ilusilersornera	• Aaqqissuussaasumik anguniakkat • Aaqqissuulluaaneq • peqataatitsilernissaq • Atuisup atueriaasiata ilusilersornera
Peqataasussat	<i>Peqataasussat kikkuuppat?</i>	<i>Peqataasussat kikkuuppat?</i>
	Inissiamik piginnittut, illussanik titartaasartut, sanasut (qarmaasut, elektrikerit, VVS-nik ikkussuisartut, qalipaasut il.il.)	Piginnittut, qarasaasialerineri aaqqissuussisoq, qarasaasialerineri aqutsisoq, ineriartortitsisut (scrum master, ux designer, front-end, back-end, tester, il.il.)

1.3 FODA naatsumik oqaluttuaralugu

Foda ataatsimoorussamik sinaakkutaavoq, pisortaqarfiit pisariaqartitaasa ineriartornissamut isumaliutaannut imaluunniit nutaanik digitaliusunik iluarsiissutini pisineri digitalinngortitsinermut suliniummi ikiuuttarluni. Imaluunniit pioreersunik digitalimik nutarsaasarlutik.

1.3.1 Najoqqutassaq pingaarneq

Digitalikkut aaqqissuussaasumik qitiuvoq digitalimik ineriartornermi. Assinginaasinik digitaliunik iluarsiineri pilersinneqarsinnaavoq, assigiissumik pilersaarusiamik toqqaagutta, ass. atugassaq toqqammaviusoq atorlugu, (digitalinik iliuusissat imaanik paasissutissaanik) imaluunniit datat ataatsimoortut atoqqinnerinik, il.il.

FODA pingasunik pingaarnernik najoqqutaqarpoq:

- Ataatsimoorussamik kelspfeds
 - Ataatsimoorussamik takorluugaq
 - Ataatsimoorussamik aaqqissuussap siunertaa
- Ataatsimoorussamik inatsisit
 - Aaqqissuussinermi malitassat

- Ataatsimoorussamik sakkussat
 - Sakkussat tunngaviusussat
 - Toqqammavissaq
 - Datat allattorsimaffiat il.il.

Takorluugaq nassuiarneqareerpoq immikkoortoq 1.1.-imi. Ataatsimoorussamik aaqqissuussap siunertaani, inatsisini aammalu sakkussani itinerusumik nassuiarneqarpoq immikkoortoq 5.-imi.

PISORTAQARFIMMI AAQQUSSUUSASUMIK DIGITALIKKUT ATAQATIGIISITSINEQ (FODA)

Figur 1: Hovedelementerne i FODA skal medvirke til en effektiv realisering af gevinsterne ved digitalisering.

1.3.2 Iluaqutit piviusunngortitsinerlu

FODA-mi iluaqutaasut pingaarnerit:

- Digitalinngortitsinerlut tunngasunut ataatsimut aalajangeeqatigiittarneq peqqutaalluni digitalinngortitsinermit pitsanngorsaaneq.
- Digitalimik ineriartortitsinermit isumannaallisaanerup pitsanngornera.

- Digitalimik piginnaasat pitsanngorsarneri aammalu "best practice"-t periutsillu siammarternersigut pitsanngoriartorneq.
- Digitalimik aaqqissuussaanertut ilusissap ersarissuunissaata isumaqatigiissutigineri suleqatigiinnerulernerlu.

Tamannali nammineerluni anguneqarsinnaanngilaq. FODA-mi siunertarineqartut ataatsimoorluta malikkutsigit aatsaat iluaqutaasussat malugissavagut. Allatut oqaatigalugu; FODAp katersai aatsaat piviusunngorsinnaapput, digitalinngortitsinermit suliniummi sinaakkutit atuutilerpata. Iluaqutaasimasullu suliaqatigiissutit pisariillisaanermi, suleqatigiinnermik pitsannguuteqassapput aammalu aningaasartuutit ikilineqassallutik il.il. pisorta qarfinniit pisiortorfinniillu, ineriartornerup ingerlanerani, pisiniarnermi imaluunniit digitalikkut aaqqiissutinik nutaanngorsaanermi.

Ataatsimoorussamik aaqqissuussineq qulakkiissappat pingaaruteqarpoq paasiniassallugu piffissami eqqortumi FODAp atulersinnaanera digitalinngortitsinermit suliniummi.

FODA ilanngunneqartariaqarpoq ineriartorneq pilertinnagu, niuernermi imaluunniit digitalikkut aaqqiissutinik nutaanngorsaanermi. Pisorta qarfittut FODA atortariaqarpat digitalikkut aaqqiissutinik nutaanik atuinnissamut piumasaqaataasut malillugit, pisiortorfittullu FODA aallaavigisariaqarpat aaqqissuussaanikkut inatsisit sakkussallu malillugit.

Oqartussaaffeqarfiit akornatsinni ataatsimut suleqatigiinnitsigit, pisortani digitalinngortitsinikkut aatsaat iluanaaruteqarsinnaavugut. FODA ataatsimoorussamik pisorta qarfinni aaqqissuussaasumik digitalikkut ataqtigiissitsineruvoq, taamaattumillu Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfiup, kommunit, namminersorlutik oqartussat qitiusumik allaffeqarfiisa taakkulu suliffeqarfiisa akornanni ataatsimoorussamik FODA pilersinneqarpoq.

Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfik suliniutinut aqutsineq akisussaaffigaa, kisianni aqutsisut, qarasaasialerinermit akisussaasut pisorta qarfinnilu ataasiakkaani sulisut suleqatigiinnerisigut FODAp suliarineqarnera piviusunngortinneqarsinnaavoq.

FODAp ineriartortinneqarnera ataqtigiittumik aaqqissuussinermi suleqatigiinnit pisorta qarfinni ataatsimut sulisuniit isumagineqassaaq. Suliniutip ingerlanneqarnerani suleqatigiit naapikulasassapput FODAllu naammassineqarnissaa taassuminnga atuilersussat qanimut suleqatigineratigut qulakkiissallugu. Tamatuma saniatigut ukiumoortumik FODA workshoppimut kiisalu ataavartumik nittartakkatigut ataatsimiittarnissanut pisorta qarfinni ataatsimoorussaniit soqutigisaqaqtigiit arlallit aggersarneqartassapput.

FODAp ineriartortinneranut peqataallutit suleqataagit

Eqqarsaatigigukku aaqqissuussaasumik ataqtigiisitsisunut peqataarusullutit FODAllu ineriartortinneranut peqataarusullutit taava uunga attavigisigut foda@nanoq.gl.

1.4 FODAp sullinniagai

FODA kikkunnut tamanut naleqquttoovoq, digitalinngortitsinermit digitalimillu ineriartortitsisunut suliaqartunut

FODAli ilinnut digitalinngortitsinermi suliniutinut peqataasumut, suliniummi assigiinngitsunik suliaqartumut. **Qarasaasialerinermi suliniummi aqutsisuusinnaavoq, qarasaasialerinermi aaqqissuussisoq, piginnittoq, qarasaasialerinermi tuniniaasoq imaluunniit inerisasoq.** Inuttat allaaserineqarluarneri

immikkoortumi 4.3-mi allaqqapput. Apeqqutaallunili illit qanoq innerit FODAp najoqqutassiaani ilinnut tulluunnerusumik immikkoortoqarumaarpoq.

Digitalinngortitsinermi suliniummi pisortatut akisussaasutut peqataaguit, assersuutigalugu aqutsisooqatigiinni, FODAp najoqqutassiaani ilisarititsinertaqarpoq ataatsimoorussamik pisorta qarfinni aaqqissuussaasumik aammalu iluatsilluartumik digitalinngortitsinermi suliniut naammassineqarsimasoq.

[illegible]

5 FODAp najoqqutassai pingaarnerit	G	S	G	G	G	G	G	G	G	G
5.1 FODAp sananeqaataa	S	S	G	S	G	G	G	G	G	G
5.2 Takorluugaq	S	S	G	S	S	G	G		G	G
5.3 Aaqqissuussinermi siunertaq	S	S	G	S	S	G	G			G
5.4 Temat	G	S	G	G	G					
5.5 Aaqqissuussinermi inatsisit	S	S	S	G	S					
5.6 Sakkut	G	S		S	S					
Bilag A: Sulerinermut nassuiaat	S	G	S	G	G	G	G	G	G	G

Tabel 1: Najoqqutamut innersuussineq sulorisunut ataasiakkaanut. Innersuussinerit "G"-mik nalunaaruteqarput isumaqartoq nalinginnaasumik ilisimatitsissummik aamma "S" isumaqarpoq immikkut ittumik ukkatalimmik.

3 Iluatsinnissaanut pissutaasoq tatiginartumik suleqateqarluarnermik

Pisortaqarfinni digitaliseeriineq annertuumik sullissinermut iluaqutaanissaanut ilimanaateqarpoq, pitsaanerusumik aammalu datadrevemik aalajangiisoqarnissaanik.

Siuliuani allanneqareersutulli digitalinngortitsineq namminermini anguniarneqanngilaq. Digitalinngortitsineq politikkikkut ingerlatsinermilu anguniarneqarpoq Kalaallit Nunaata siunissaa eqqarsaatigalugu.

Digitalinngortitsineq arlalitsigut allanngoriartormik ingerlasuuvoq, suliat assigiinngitsut aaqqissuussisullu akimorlugit suleqatigiiffiusiq, ilaatigullu aamma avataaniit siunnersortinik digitalikkullu aaqqiissutinik pisiortortarfinnik suleqateqarnermit. Amerlasuut nutarterinermi suleqatigiissappata, ersarissumik, sanalluakkamik aammalu paaseqatigiinnerit pingaaruteqartuupput.

Digitalinngortitsinerit ilagaat assigiinngitsutigut teknikkikkut suliassaarneq – avataaniit assigiinngitsunik ajornakusoornartunik paasiuminaatsunillu takkuttoqarsinnaalluni. Utaqqiisaagallartumilli atuisut inuillu digitalinngortitsinermi suliniutini, unammillernartunik suliaqartarput.

Misilittakkatigut assigiinngitsut pissutaallutik pingaaruteqartuupput, digitalinngortitsinermut suliniutinik iluatsittunik anguniakkat angusimagaanni. Uani ilitersuummi aallaavigineqarput pilersaarutit aalajangiisut qulit, sulisaatsimit aammalu angorusutamit pilersinneqassapput sinaakkutit pitsaasut, suliniummut pitsaasumik aaqqissuussinermi. Iliuuserineqartussalli ima ”torraanerpaanissaat”-nik isumaqanngilaq, kisiannili ataatsimut aallarfeqarnermik, attaveqatigiilluarnermik suleqatigiissinnaanerullu nukittorsarnissaanik pilersitsissaaq – aamma ajornartorsiuteqarpat nutaaqarpallunniit.

Ataatsimoorussat pilersitsinissamut, suliniummut iluaqutaasussaavoq suliniut qajannaallisarlugulu inuppalaartunngortissammagu. Aqutsisullu, sulisullu aammalu suleqatigiit ataatsimut ingerlaqatigiikkunik imminnullu ataqqeqatigiillutik suliniaqataagunik digitalinngortitsinerup pilersinnissaanut periarfissaq annertunerutilissavaa – aaqqissuussinermi inernerneq ulluinnarni atuisussanut.

Iluatsinnissaanut pilersaarutit suleqatigilluarsinnaasallu:

1. Ataatsimut anguniagassaarneq naatsorsuutigisallu ersarissut
2. Akisussaasut akisussaaffiillu ersarissut
3. Ammaneq oqaloqatigiilluarnerlu
4. Pisinnaasatigut assigiinngissutsikkullu ataqqeqatigiinneq

5. Ataatsimoorussamik aalajangiisinnaaneq allannguisinnaanerlu
6. Aqutsinikkut tapersorsorneqarneq ilaatitsinerlu
7. Piviusorsiorumik piffissamik malitaqarneq piginnaasanillu nakkutiginninneq
8. Atuutsitsilerneramik nakkutiginninneq aallaqqaataaniillu ingerlatsineq
9. Atuisunik ilaatitsineq allannguutinullu ikorfartortaneq
10. Ataqtatigiisumik ingerlatsineq malinnaatitsinerlu

Iluatsinnissaanut pilersaarutit piareerneqarpata suliniutip naammassinissaanut ilimanassusaa qaffangaatsiassa, piffissaq eqqoraanni, aningaasaqarneq pitsaassuserlu – naammagisimaarnartumik malitseqassaaq.

3.1 Ataatsimut anguniagaqarneq naatsorsuutigisallu ersarissut

Digitalinngortitsinermit suliniut nukittussaaq suleqatigiit tamarmik ataatsimut paasinnittaaseqarlutik anguniagaqarunik. Ataatsimut anguniagaqarnerup qulakkeertarpaa ataatsimoorussamik suliaq ingerlaleraangat – suliatigut, aaqqissuusaanikkut teknikkikkullu. Pingaarnersiornermit tunngaveqalertarpoq ataatsimut naatsorsuutit pileraangata. Anguniakkat ersarissut ajornaallisitsisarput naliliinissamut aammalu aalajangiinissanut, kissaatigisatut nutaaliortoqaraangat.

Inissialiornermi suliniutit digitalinngortitsinermullu suliniut assigiissarneranut uteqqikkutta, inissialiornermi suliniutit pisariaqartittarpaat (ass. Iggaviup inissisimanissaa) titartaanikkut nassuiarneqartarpoq iggavimmi atortut sumut inissinneqassanersut, errorfiup sumut inissinneqassanersooq imermut kuuffimmullu aqqutaa apeqqutaalluni atortut sumiinnissai titartarneqartarput. Tamanna anguniagaq pisariaqarneq ajorpoq aallaqqaataaniit skaaviit tigummivii skuffiillu sumi inissisimanissaat aalajangissallugu.

Digitalinngortitsinermit suliniutip anguniangaaa nassuiaateqarpoq naatsorsuutigisatut atuisussanut toqqammaviusussatut digitalinnguinermit inernernut, aammalu systeminut allanut.

Pingaaruteqarpoq anguniakkami suna tamarmi allattorsimannginnissaa. Anguniakkami pisariallit kisimik nassuiaateqassapput, soqutiginnittullu ataatsimoorussamik suliniutip imaanut annertussusaanullu paasisimasaqarnissaat minnerusunik annerusumilluunniit pisariaqarpoq. Kingornami takuneqarsinnaasarpoq ilaatigut nassuiaateqarfigisat sapernarsinnaasarneri.

3.2 Akisussaasut akisussaaffiillu ersarissut

Akisussaasut akisussaaffinnillu agguataarineq (*kina sua, qanoq qaqugulu*) tamanik isigisinnaanermik aammalu suliniutip ulluinnarni eqqissisimasumik suliarineranik pilersitsisarpoq. Ersarissigaangat, kipa suna suliarineraa, qanorlu akisussaasut agguataarneqarnerisut ass. Suliniummi aqutsisoq, immikkut ilisimasalik avataani pisorfiit, ajornannginnerusumik sunniuteqartarput taamaasillunilu marloriaammik sulinissaq pinngitsoortittarlugu. Siumut ingerlaneq tatiginninnerlu nukittorsarneqartarpoq, aalajangernissamullu malinnaatitsinissarluni ajornannginnerulertarluni, arlaannik aaqqitassaqtillugu.

3.3 Ammaneq oqaloqatigiilluarnerlu

Tatiginassusermik attaveqatigiinneq suleqatigiillunilu oqaloqatigiikulanik angusaqarnissamut qaninnerulersitsisarpoq. Aalajangersimasumik naapikulanerit, apeqqutit ernumassutillu siusissukkut oqaloqatigiissutigigaanni ajornartorsiutit angisuunngortinnagit suliarineqarsinnaapput. Oqaloqatigiilluarneq tatigeqatigiinnermik ataqtatigiinnermillu pilersitsisarpoq ajornannginnerulersitsisarpoq suliatigut tekniskikkullu allanngorarnerni.

3.4 Pisinnaasatigut assigiinngissutsikkullu ataqpeqatigiinneq

Digitaliseeriineq amerlasuunik piginnaanernik peqalersarpoq – assigiinngissuserlu nukittuffiuvoq. Ataqqinninnermik piumassusermillu suliatigut pisariaqartitatigullu paaseqatigiissinnaanernik peqalertarpoq. Inimik toqqissisimanartumik, kikkut tamarmik misigiffigisaannik, pingaaruteqartumik tunniussingaanni, suleqatigiinnerulernermik aaqqiissuteqarnerulersitsisarlu. Ataatsimoorussamik piumasaqaateqaraanni, assigiinngissuserlu nukittuutut isigingaanni unamminanngitsumik isigineqalersinnaavoq.

3.5 Ataatsimoorussamik aalajangiisinnaaneq allannguisinnaanerlu

Suliniutini tamani allannguinnissaq pisariaqalersarpoq. Taamaattumik pingaaruteqarpoq ersarissumik isumaqatigiissutit qanoq aalajangerneqassanersut allanngortinneqassanersullu. Tatiginassusermik siumullu isigisumik pilersitsisarpoq – siuliniuummi peqataasunut taakkunanilu allannguutitut akuersisussanut. Aqutseriaaseq ersarissuq allanngorarsinnaasarpog annaasaqaataanngikkaluartumik ajornannginnerulertarlunilu.

3.6 Aqutsinikkut tapersersorneqarneq ilaatitsinerlu

Aqutsitut eqeersimaarlutik peqataanerat suliniuummullu tapersersuinerat suliniutip ingerlalluarneranik pisarpoq. Aqutsisuunerit tullersortaasalu tapersersuineratm ersarissumillu suliniuummullu attaveqarnerat isumaqarpoq aammalu pisariaqartitat pingaarnersiorneqarneri, aaqqiissuussap suliarinissaanut annertusiisarpoq. Aqutsitut pingaarutilimmik inissisimasarput iliuusissamut anguniagassamut aqutaanilu allanngortatunut tapersersuinerikkut.

3.7 Piviusorsiorumik piffissamik malitaqarneq piginnaasanillu nakkutiginninneq

Pilersaarut annertoq, piviusorsiorumik pilersaarut malikkaanni suliniutip pitsaasumik angusaqarluarnissaa ilimanaateqartarpoq. Taamaammat pingaaruteqarpoq aaqqiissuussaanermi suliaasat sulisullu tikikkuminartuusinnaat. Pilersaarusiaq sakkussallu piviusumi iluatsikkaangata, piujuaannartitsinermik suliniutip ingerlaneramik pilersitsisarpoq, peqataasut tamarmik pitsaassutsimik pilersitsigaangata. Aqutsilluarneq ataavartumillu malinnaatitsisneq suleqatigiilluarnermik pilersitsisarpat.

3.8 Atuutsitsilernermik nakkutiginninneq aallaqqaataaniillu ingerlatsineq

Digitalinngortitsinermit suliniut aaqqiissutaannarmik tunniussissanngilaq – qulakkiissavaali nalilinnik pilersitsinissaaq suliami. Atuutsitsilerneq pisariaqarpoq, kisartitsineq ingerlatsinerlu aallaqqaataaniit eqqarsaatigineqartariaqarput. Pilersaarusiernerit ass. atuisunik ilinniartitsinerit, ikiorsiinerit malitseqartussallu aalajangiisuupput inerniliinerup atuutsilernera ataavartinnissaalu. Suliniuummiit ingerlatsinermit ikaarsaarneq eqaatsumik pippat, digitalikkut iluarsineq ulluinnarsiutigineqalissaaq.

3.9 Atuisunik ilaatitsineq allannguutinullu ikorfartortaneq

Allannguinerit iluatsittarput, suliamik ingerlatsisuusussat peqataaninneqarsimagaangamik. Atuisut tusarniaaffigineqarsimatillutik siusissukkullu peqataaninneqarsimagaangamik piginnittutut periuseqarnerusarput tunniussaqaarnerusarlutillu. Taakkualu aamma pisariaqartitat, suleriutsit pissutsinullu aalajangersimasunut ilisimasaqartarput pingaarutilinnik. Allannguinermit aqutsineq assersuutigalugu isumasioqatigiinnerit, attaveqatigiinnerit ilinniartitsinerillu atorlugit ersarissuutikkaanni, taava suliffeqarfiup nutaanut tiguisinnaanissaa pitsaanerusarpoq.

3.10 Ataqatigiisumik ingerlatsineq malinnaatitsinerlu

Suliniutit suulluunniit nalorninartogartarput – nalorninartulli ingerlaannaq siusissukkullu paasineqaraangamik sulissutigineqartarput, suliniullu nukittorsarneqartarpoq kissaatiginanngitsunillu

iliortoqarnissaa annikinnerpaamiitsinniarneqartarluni. Navianaatinik nalilersuinertalimmik ataqatigiissaakkamik sulinikkut aammalu ingerlaavartumik kinguneqartitsinikkut allannguiniarnermi ingerlaartoqarsinnaavoq ineriartortitsinissarluni qulakkeerneqarsinnaalluni. Navianaatinik aqutsineq ataatsimut suliassaavoq, tassanilu ammasumik, naapertuuttumik iliuseqarsinnaassuseqartumillu sulisoqartariaqarpoq – minnerunngitsumik suliassani imaannaanngitsuni imaluunniit arlalinnik suleqatigiittoqartussaattillugu.

3.11 Iluatsinnissaanut pilersaarutitut naggasiineq

Digitalinngortitsineq teknikkimut sungiusaatarpoq – ataatsimoorussamik sulissutaasarpoq, suleqatigiinnermik pisarialik, paaseqatigiinnermik aammalu kipisuitsuussalluni. Tunngaviatigut suleqatigiit iluatsinnissaanut pilersaarummi taaneqartarput ”menneskelige faktor”. Iluatsinnissaanut pilersaarutit qulit nakkutilliinermi nalunaarsuiffiunngillat, nalunaarsorneqassapput ataasiakkaarinnermi, naleqqiinnermili naleraq suliaq sioqqullugu, ingerlanerani kingornalu ikorfartuutaassaaq digitalinngortitsinermut suliniummi.

Anguniagassat ersarissumik ukkataringaanni, sulisussallu kikkuneri ersarissaraanni, oqaloqatigiikkaanni ataqqeqatigiillunilu, pilersissavarput najoqqutassaaq suleqatigiinnerlu nukittoq – aaqqissuussanerup iluaniippat imaluunniit suleqatit avataaniippata. Aqutsisullu eqqarsaatigalugit, atuutsitsilerneq aallaqqaataaniillu allanngorarnerup iluatsinnissaanut nukittorsaataassaaq inernerit atuutsinneqalerpata, pingaartinneqarpata aserfallatsaaliorneqarpatalu.

Uumap FODA najoqqutassiaata imaraa qanoq digitalinngortitsinermut suliniutip naammassinissaa una anguniarlugu pisariillisaaneq, pitsaassuseq taavalu pitsaasumillu iluatsinnissaa tulleriiaarisumik pisorta qarfinni aaqqissuussaasumik digitalikkut ataqatigiissitsinermi atuinnermut.

Inissialiornermi suliniutituulli aamma digitalinngortitsinermut suliniutit atuupput, suliniut aallarniutaavoq tunngavigisassaaq inissialiornermi aammalu digitalikkut aaqqiissutitik atuinnermi – taakkuuppullu angorusutat suliniummi.

4 Digitalinngortitsinermut suliniutini aallarniut

Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup aallarnisarpaa aammalu suliarinnittuullunilu ukununga pingasunut pilersitsisuuvoq nukittorsaasuullunilu digitalinngortitsinermut suliniutinut:

- Pisortat Digitalinngorsaaneermik Aqutsisoqatigiivi (PDA)
- Pisortani Ataatsimoorussamik Suliniummut Periuseq ([FOP](#))
- Pisortaqaqfinni Aaqqissuussaasumik Digitalikkut Ataqtigiissitsineq (FODA)

PDA pingaarutilittut kiisalu oqartussaqaarfittut siunnersuisartutut atuuttuupput. Suliniutit aningaasanut inatsimmut konto 10.98.02 atorlugu nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermut periusissiakkut atuutilersinneqarnissaannut aningaasaliiffigineqartut akuersissutigisarnissaat nakkutigisarnissaallu PDA-mit suliaassarineqarpoq. Tamatuma saniatigut pisortat ataatsimut suliniutaat digitaliusut allat pillugit qitiusumik allaffeqarfiup kommunillu akornanni, PDA ataqtigiissaarisutut siunnersuisartutullu atuuffeqarpoq.

FOP-ip ilaatigut eqqortumik aqutsinissaq iluanaarutissallu eqqortumik ukkatarineqarnissaat qulakkeerniartussaavai. Suliniutip suliarineranut ikiuutaasumik immersukkat skabelonillu arlallit ilaatillugit “suliniutinut sakkussaasivik” suliarineqarpoq. Suliniutit Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermut periusissiamersut PDA-miillu aningaasaliiffigineqartut tamarmik FOP pinngitsooratik malissavaat.

FODAp qulakkiissavaa Kalaallit Nunaanni digitaliusumik suliaqarnissarput, ilaatigut pisortani kiffartuussissutit ataqtigiissut, pisariillisakkat siunissamullu qulakkiikkat piussallutik. FODA uani ukkatarineqarpoq, kisiannili PDA, FOP aamma FODA soorunami imminnut atapput.

Figur 2: Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup suliarinnittuuffigaa inaarinnittuullunilu pingasunut pilersitsisuuvoq, anguniagaralugulu pitsangorsaaneq pisariillisaanissarlugu digitalinngortitsinermut suliniutinut.

Ilitersuutit FODAmut aallartivinnginnerani, digitalinngortitsinermut suliniutit sinaakkutai inissikkusuppagut. Sinaakkutit:

- Digitalinngortitsinermut suliniutit
- Sulisut taakkulu suliaat suliaasalu nassuiarneqarneri

Isumasiuutit isumaata pingaassusaanik nassuiaatillit

digitalinngortitsinermut suliniut = Suliniutaavoq siunertaralugu pitsannguinnissaq, allannguinnissaq imaluunniit allanngortitsinnissaq suliffeqarfimmut allanngortitsineq, naalakkersuisoqarfiit imaluunniit sullissinermi ingerlariutsimik pitsanngorsaaneq.

it-mik suliniut = suliniut atuutsitsinnissaq/allannguinnissaq teknikkikkut digitalikkullu aaqqiissutinik atuisut ilaatinngikkaluarlugit aalajangersimasumik ukkataqarpoq. It-mi suliniut ass. teknikkikkut atortunik taarsersuinerusinnaapput digitalikkut aaqqiissutit, datanik allanngortitsineq, backuppit imaluunniit cyberikkut isumannaallisaanermi misileraanerit il.il.

digitalikkut aaqqiissutit = Atuisussanut ilitersuut softwareprogramiuvoq sulianut aalajangersimasunut aaqqiissut.

it-mik ataqatigiimmik aaqqiissuussineq = Ataqatigiissumik iluittumillu softwareqarnek, hardware, datat atuisullu, tapersorsorlugu suliarineqartoq ingerlatsinikkut atortussiat.

4.1 Digitalinngortitsinermut suliniutit

Digitalinngortitsinermut suliniut suliniutaavoq siunertaralugu pitsannguinnissaq, allannguinnissaq imaluunniit allanngortitsinnissaq suliffeqarfimmut allanngortitsineq, naalakkersuisoqarfiit imaluunniit sullissinermi ingerlariutsimik pitsanngorsaaneq.

Qasukkarsinnaavoq suleriaatsinik suliaqarnerit ingerlariaasiannik annertuumik allannguisunik, suliffeqarfiit ilanngullugit. Assersuutigalugu qanoq suleriuseq tamaat nalinginnaasumik pappialarsornermi suleriuseq qarasaasiatigut suliarineqarsinnaalersillugit, it-p ikorfartorpaa suliffeqarfinni allannguinerit.

Informationsteknologi soorunami digitalinngortitsinermut suliniummut pingaaruteqarpoq, kisianni elementiinnaavoq.

Digitalinngortitsinermut suliniut kissaatigisamit aammalu pisariaqartinneqartutut allanngortitsinnissamik aallarnerneqarpoq, qanoq oqartussani suliasat naammassineqarsinnaaneri, qanorlu siunissami kissaatigisatut naammassineqarsinnaaneri, inuiaqatigiit, suliffeqarfiit aammalu pisortani sulisunut pitsaasumik sulissunneqarsinnaaniassammata.

Tamanna oqartussaqaarfinni, oqartussaqaqarfinnullu atasuni paasisimasaqarluarnissaq piumasaqaataavoq. Digitalinngortitsinermut suliniut nalinginnaasumik faginut arlalinnut tunngavoq assigiinngitsunik soqutigisalinnut aammalu tapersiisunut, tapersiisullu faagiminni ilisimasaqartunut.

Digitalinngortitsinermut suliniut aallartippoq, paasineqarmat pisariaqartinneqartoq kissaatigineqartorlu maannakkut atorineqartut allanngortinnissaat.

Iluatsittut ilaat tassaavoq suliniummi aaqqiissusut assigiinngitsunik sulisunik atuinerat, sulisunillu pisariaqartinneqartunik sulisoqarnerat.

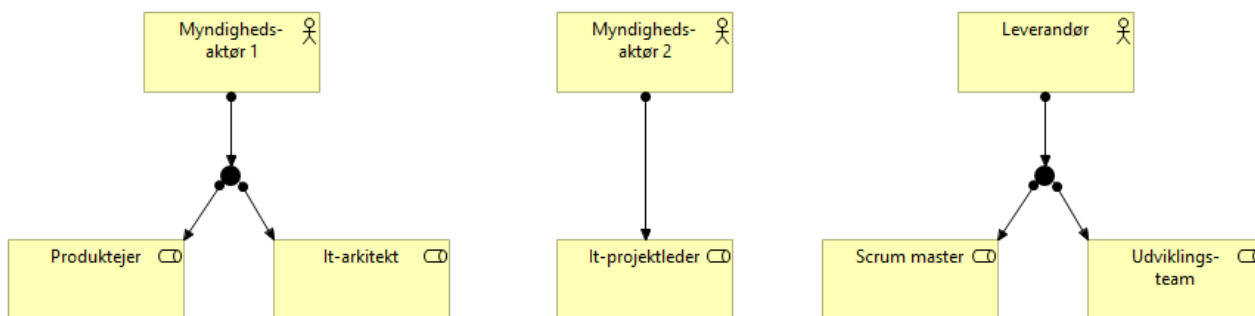
4.2 Sulisitsisut suliaallu

Erseqqissareerneqarpoq digitalinngortitsinermut suliniut teknologiiginnaanngitsoq. Aalajangiinnerpaallu tassaapput inuit sulisut (immaqa aalajangiinnerpaasut) suliniutip iluatsinneranut. Ikioqatigiinnermi suleqatigiilluarnermilu tatigeqatigiilluni sulineri sulisitsisut assigiinngitsut peqqutaapput. Soorunamilu sulisitsisut pisariaqartunik pisinnaasaqartuupput.

Taamaattumik pingaaruteqarpoq aaqqissuutissallugu digitalinngortitsinermut suliniutip imarisaa, angissusaa assigiinngitsutigullu. Atorfiillu assigiinngitsut sakkussatut pingaaruteqarput. Sulisut suliassat/piginnaasaat akisussaaffiilu imminnut naatsorsuutigisaat sulisitsisunut paasinarnertarput.

Sulisitsisut nalunngikkaangamikku, kikkut qanoq suliffeqarnersut, ersarissarpoq: **Kina qanoq suliva**, taamaasilluni sulisitsisup **qaqugumut** aammalu **qanoq** isumaqatigiissusiussanerlutik.

Maluginiassallugu pingaaruteqarpoq sulisitsisoq amerlasuunik atuuffeqarsinnaammat, atuuffik assigiinngitsunik sulisitsisulik.

Tabel 2: Sulisut pingaaruteqarput digitalinngortitsinermut suliniummi, sulisitsisut assigiinngitsut nalunngilaat suut naatsorsuutiginerlugit akisussaaffiillu suunersut.

Isumasiuutit

Aktør sulisitsisoq = Inuk, eqimattat oqartussaasulluunniit sunniisut – imaluunniit sunniisinnaasut – suliniummut ingerlatamulluunniit aalajangiisussat. Sulisitsisut suliffiup iluaneersuusinnaapput (soorlu suleqatit, aqutsisut, it-lerisulluunniit) imaluunniit avataaniit (soorlu pisiortorfiit, atusut, suleqatigiit, inuiaqatigiilluunniit), nalinginnaasumik assigiinngitsunik soqutigisallit, naatsorsuutilillu aammalu peqataasinnaasut.

Rolle sulisoq = suliamut tulluuttoq akisussaasorluunniit- assersuutigalugu suliniummi imaluunniit digitalikkut aaqqiisummi sulisoq. Sulisoq suliniummi aqutsisuusinnaavoq, suliamut akisussaasoq imaluunniit eqimattani ilaasortaq, imaluunniit kulturikkut ilisimasalik, ilisimatooq imaluunniit ambassadøri.

FODAp najoqqutassaani pingaartipparput sulisut nassuiaataat, pissutigalugu sulisut ersarissumik qanoq sulineri sulianut ersarissunut, akisussaaffimmik suleqatigiinnermillu tapersiimmata. Aammalu assigiinngitsunik sulisut, piginnaasai naatsorsuutaammata.

Digitalinngortitsinermut suliniutip pilersinnerani pisariaqarsimavoq aaqqissuulluassallugu, pisariaqartinneqartut sulisut kinaassusersinissaat sulisussanullu suut suliakkiutigissanerlugit

pingaaruteqarsimavoq. Suleqatit soorunami aamma pisariaqartitaminnik piffissalerneqarput, suliamik naammassinissaannut.

Una aaqqissuussaq suliaalluassappat peqqissaarussamik, suliniut aallartilluareerpoq.

Tabel 2-p imarai digitalinngortitsinermut suliniutini pingaarnertut suliaqartussat. Takussutissami suliaqartussat nalinginnaasut tamakkerlutik takutinneqarsinnaanngillat, pilersuisunilu pilersuisutut taasat assigiinngitsorpassuarnik suliaqarsinnaapput (ass. ilusissatut eqqarsaatiginnittussat, ineriartortitsisussat, misillitaasussat, atuutilersitsisussat assigisaallu).

Tulliuttumilu Tabel 2 -mi sulisussat aalajangersimasut itisilerlugit nassuiarneqarput. Pilersuisut nalaanni sulisussat pingasut Tabel 2-mi taaneqartut ilanngunneqarsimapput suleqatigiinnerup paasineqarnissaa anguniarlugu. Tulliuttumilu suliasussat marluinnanngorlugit nassuiarneqarput.

Suliaqartussatit toqqakkat ukuupput:

- Pisortaqaarfik
 - Tunisassiamik piginnittut
 - Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisarteq
 - Qarasaasiaqarnermi suliniummi aqutsisoq
- Pilersuisoq
 - Scrum master
 - Pilersuisut

Tabel 2-mi suliaqartussatut nalunaarsukkat sinneri ilanngussaq A: Suliaqartussat nassuiarneqarneri-ni nassuiarneqarput.

	Pisortaqaarfik						Pilersuisoq	
FODA-mik atuineq	Pisortaqaarfinni digitalimik aaqiissutini ilusilersuineq aalajangersimasoq atorneratigut taamaallaat iluanaartoqarsinnaasoq ilisimasarpaat							
	Digitalinngortitsinermi suliniutinut pilersaarusiomerup aqutsinerullu immikkuullarinneranik paasinissinnaasut. Ilusilersuineri malittarisassanut ilisimannittut							
	Ilusilersuineri, sakkussani periutsinilu tunngavissatik atorneraqaaqqissinnaasunillu nassaarsiortartut							
	Pisortaqaarfinni tunngavissat aaqiissutinullu tunngavissat atorneraqarsinnaanerik takunnissinnaasut. Aaqiissutini aaqiissuussinermi malittarisassanik atassuisartut							
	Digitalimik aaqqiissummik ikkussiniarnermi ingerlatsinermilu ingerlatsinermut tunngatillugu paasissutissanik ujartuisartut							
	Pisortaqaarfinni ataatsimut ilusilersuinikkut iluanaaruteqartoqarsinnaaneranik ilisimannittut							
	Pisortaqaarfinni ataatsimut ilusilersuinikkut iluanaaruteqartoqarsinnaaneranik ilisimannittut							
	Pisortaqaarfinni ataatsimut ilusilersuinermik atuinermi iluanaarneq; pisortaqaarfinni ataatsimut ilusilersuinissamut tunngavissioinnissamullu paasinissinnaasoq							

Suliassaq	Pingaarnertut suliassaq akisussaaffillu	Ilisarnaattit
Eqimattami suligasuartussami siulittaasoq	FOP takuuk	Siunertalimmik ukkataqarnej; nalinginnaasumik digitalimik suliqaarnej ajortoq; iluaqutissanik isiginiartoq; teknikkigitut attuumassusilinniunngitsaq; iluanaarutissanik piginnittoq
Eqimattami suligasuartussami suleqataasoq (iluqutiginnilluni piginnittussaq aammalu	FOP takuuk	Aqutsitut inissisimalluni atuisunik sullissisoq; inatsisitigut attuumassusilinnik, atuisullu inissisimaaffiinik ilisimasalik
Qarasaasiaqarnermi sulinummut ingerlatsisoq	Tiguisussat akornanni sulinummi aqutsisoq; ineriartortitsinermut ataqtigissaarinermullu qulakkeerinnittussaq	Suliniummik ingerlatsinermut piginnaasalik; digitalinnngortitsinerup iluaqutaanik misillitagalik; periutsinik ukkatalek
Tunisassiamut piginnittoq	Pisariaqartitanik suussusersillunilu piumasaqaatinik pingaarnersuisoq	Pisortaqarfinnut ilisimannittoq; attaveqallaqqissoq peqataatitsisartoq; aalejangilisinnaasoq
Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisoq	Ilusilersuisoq, uppersaasarsuisoq aammalu ilusilersuisumut attaveqartoq	Qarasaasiaqarnermi ilusilersuinermut ilisimasalik, FODA-mut tunngatillugu atassuisinnaasut ilusilersuisinnaasorlu; pisortaqarfiit pillugit tunngaviummik
Ingerlatsinermut akisussaasoq	Teknikkigitut ingerlatsinermut ikiunneq aammalu systemi ilusissaa lu pillugu siunnersuineq	Ingerlatsinermut periutsinullu teknikkimik ilisimasalik; assigiissaarersullunilu patajaatsumik ingerlatserusuttoq
Atuisoq	Ilisimasassatigut pisariaqartitanut ikiunneq aammalu aqqiissutip pisinnaasasaannik nassuiaaneq	Ilisimasaqarlualtoq, qarasaasiaqarnermullu killilik; pissutsinut atoruminartumillu suleriesilik
Pingaarnertut pilersuisoq	FOP takuuk	Sullarissaq, suleqatikkuminartoq isumaqatigiissutinullu ilisimasalik. Pilersuisunut piumasaqaatinut ataatsimut isiginnissinnaasoq oqimaqatigiissitsisinnaasorlu
Scrum master	Akuerineqartumik ineriartortitsineq aammalu suleriutsini tunniussinermilu qulakkeerinnineq	Periutsinut naleqqussarsinnaasunut paasinissinnaasoq; aqqiissuusaasumik sulisinnaasoq; aqutillaqqillunilu attaveqallaqqissoq
Pilersuisut	Piumasaqaatit, atuisut pisariaqartitaat kiisalu tunngavissat atorlugit digitalimik aqqiissummik inerisaaneq	Teknikkimut immikkut ilisimasalit; amerlasuutigit imarisaanut paasitinneqarlutillu atuisut inissisimaaffiunut paasittariaqartatut

Tabel 3: Digitalinnngortitsinermut suliniutini suliqaartussat pingaarnerit FODA-mi aamma nassuiarneqarsimapput. Suliqaartussat ersarissarneqarsimapput FODA-milu immikkut isiginiarneqarlutik. Digitalingortitsinermi suliniutinik siammasissumik itinerusumillu aqutsinissaaq ersarissarniarlugu suliqaartussat ikilisinneqarsimapput.

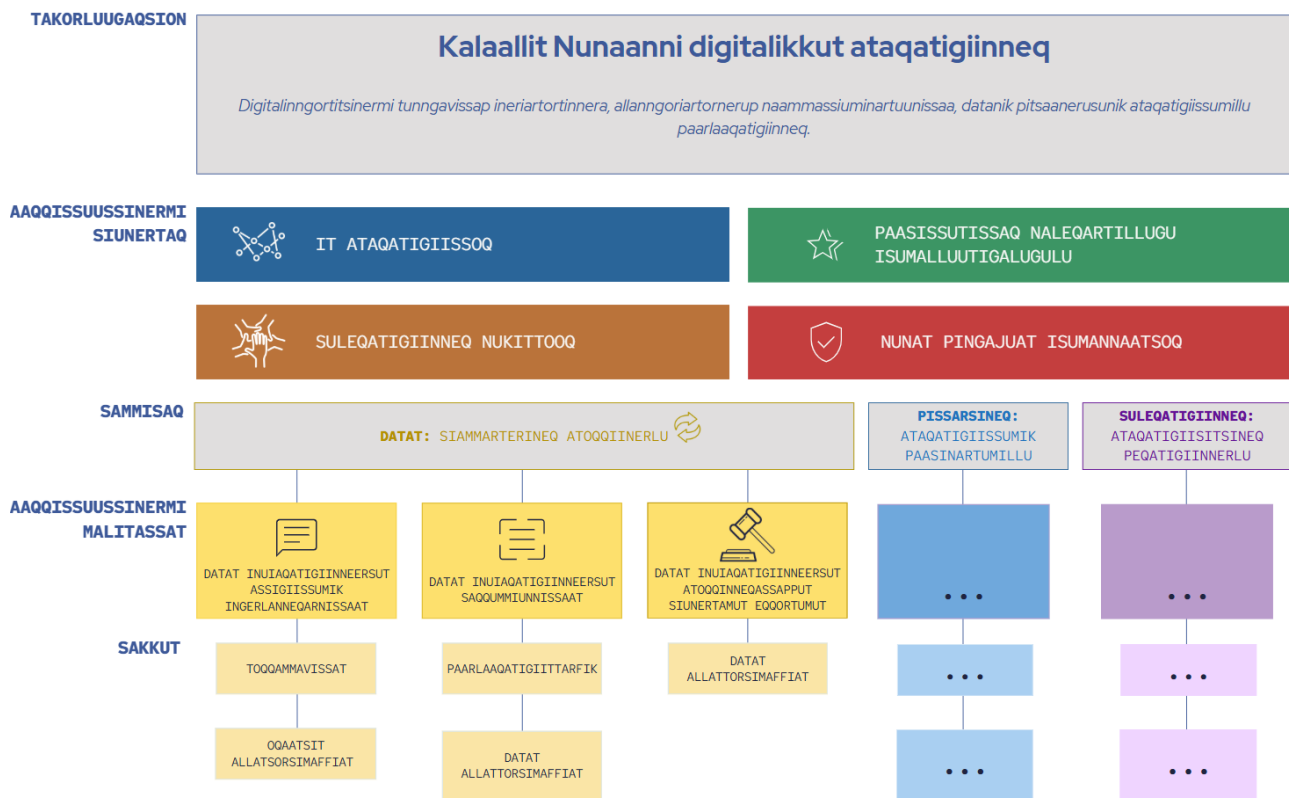
5 FODA-mi pingaarnerit

FODA-p siunertaa aallaqqaasiummi nassuiarneqarsimavoq, taannalu tassa Kalaallit Nunaanni digitalimik ataqatigiinnerunissamik takorluugaqarneq. Immikkoortumi matumani FODA-mi pingaarnerit itisilerlugit nassuiarneqassapput.

Immikkoortutut aaqqissuussinermi siunertanut, inatsisinut, periusissanut, sakkussanut aammalu digitalimik tunngavissanut assigisaannullu tunngassuteqarput, taakkualu digitalinngoriartornerup atuutilersikkiartuaarnissaannut iluaqutaassapput.

5.1 FODAp aaqqissuussaana

Oqaatigineqareersutut FODA annikitsuinnarmik imaqarpoq. Taakkualu imminnut qanoq ataqatigiinnersut takussutissiami ataaniittumi takuneqarsinnaapput:

Takussutissaq 3: Pisorta qarfinni Aaqqissuussaasumik Digitalikkut Ata qatigiissitsinerup (FODAp) aaqqissuussaanera.

5.2 Takorluugaq

FODAp takorluugaa (aallaqqaasiinermi allagaq):

FODAp takorluugaa

”Pisorta qarfinni Aaqqissuussaasumik Digitalikkut Ata qatigiissitsineq (FODA) pilersippaa digitalikkut Kalaallit Nunaat ata qatigiinnerusoq. FODA tunngaviuvoq digitalimik ineriartortitsinermik tapersiillunilu naammassiuminarsaavoq digitalinngortitsiartuaarnerup ingerlanerani, pisorta qarfiit akimorlugit paasissutissanik avitse qatigiinneq.”

Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermut periusissiami anguniakkat aammalu pisorta qarfinni suleqatigiiffiit kiisalu Kalaallit Nunaata siunissami digitalimut tunngatillugu kissaatigisai aallaavigalugit takorluugaq inissineqarsimavoq.

5.3 Aaqqissuussinermi siunertaq

FODA pingaarnertut aaqqissuussinermi sisamanik siunertaqarpoq, taakkualu takorluukkamut pingaarnermut aammalu digitalinngortitsinermut periusissiamut tapersiisuupput.

FODA-p aaqqissuussinermi siunertaa

IT ata qatigiissoq: Pisorta qarfiit akimorlugit IT-qarnermi atortut ata qatigiissut atornerisigut innuttaasut pisorta qarfiillu paasissutissat assigiit ikkussuutta qattaassanngilaat. Pisariinnerussaaq, ineriartornissamut periarfissaqarnerussaaq, digitalimik aaqqiissutininik pisiniarneq oqinnerulissaaq aammalu pisorta qarfiit akimorlugit suleqatigiissinnaaneq pitsanngussalluni. FODA-mi digitalimik suleriutsit assigiissarneqarnissaat

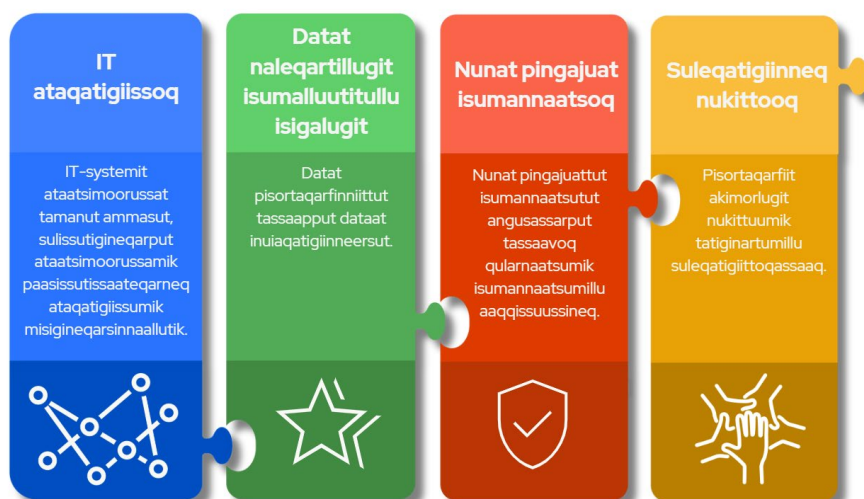
anguniarneqarpoq, taamaaliornikkummi aaqqiissutit ineriartortinneqarnissaat atuutilersinneqarnissaallu pisariinnerulissammat.

Paasissutissaq naleqartillugu isumalluutigalugulu: Pisorta qarfinni sulianik suliaqarnermi pigisat nalitunerpaat tassaapput datat. Taamaattumik datat inatsisit sinaakkutaasut atorlugit pissarsiarineqarsinnaassapput aammalu atorineqarsinnaasassapput kiisalu pisorta qarfinni ataatsimoorussiffiusuni atoqqinneqarsinnaasassallutik.

Suleqatigiinneq nukittoq: Datat, misilittakkat periutsillu pitsaasut pisorta qarfiit akimorlugit siammarternerisigut atoqqinnerisigullu pisorta qarfiit akornanni suleqatigiinneq nukittorsarneqassaaq. Taamaaliornikkut digitalimik aaqqiissutit ataqatigiissaarneqarnerussapput naleqarnerulerlutillu. Taamaattumik pisorta qarfiit akimorlugit pitsaasumik tatiginneqatigiiffiusumillu suleqatigiinneq pilersinneqassaaq.

Nunat pingajuat isumannaatsoq: Nunat isumaqatigiiffiusut avataanni aqqissuussaanikkut isumannaallisaanerup atulersinneratigut nunatut isumannaatsutut isigineqalernissamut anguniagaq FODAp tapersersorpaa. Tassunga aamma ilaapput isumannaatsumik datanik siammarterineq aammalu pisorta qarfiit akimorlugit pilersuiniarnermi toqqissimatitsineq.

Aaqqissuussap siunertaa FODA

Takussutissaq 6 FODA-mi aaqqissuussinermi anguniakkat

5.4 Sammisat

FODA ineriartortuaannartuuvoq, massakkumullu sammisat pingaarnerit aallaavigalugit aqqissuussinermi malittarisassat sakkussallu tunngavigineqarlutik:

1. Datat: Siammarterineq atoqqiinerlu
2. Pisiniarneq: Ataqatigiissoq paasiuminartorlu
3. Suleqatigiinneq: Ataqatigiissaagaq ataatsimoorussarlu

Taakkuupput pisorta qarfinni sammisassatut pingaarnerpaatut taasat, taakkualu FODAp ineriartortinneqarnissaannut sinaakkusiisuullutik.

Saqqummersitsinermi siullermi "Datat: Siammarterineq atoqqiinerlu" isiginiarneqarnerupput. Sammisallu sinneri ingerlaavartumik ineriartortinneqarlutillu atulersikkiartorneqassapput.

5.4.1 Datat: Siammarterineq atoqqiinerlu

Digitalimik aaqqiissutini paasissutissat pingaarnarpaapput, taamaattumik taanna FODA-mi inerisagassani isiginiarneqartussani siulliuvoq.

Sammisamut ataatsimut isigalugu periuserineqartussat tassaavoq:

Datat: Siammarterineq atoqqiinerlu

Datat atortuupput, taakkualu siammarterneqarnerisigut atorneqarnerisigullu innuttaasunut, suliffeqarfinnut pisorta qarfinnullu naleqalersitsipput aammalu pisorta qarfiit ataatsimut ata qatigiinnerulersinneqarlutik.

Taaguutit paasissutissallu aassigiissaakkamik nassuiarneqarput, taamaalillutik inatsisit tunngaviusut inuillu paasissutissaaataat pillugit illersuinermi sinaakkutit atorlugit siunertamut eqqortumut siammarterneqarsinnaallutillu atoqqinneqarsinnaallutik.

Aaqqissuussinermi malitassat pingasut:

- Aaqqissuussinermi malitassaq 1: Datat pisortatigoortut imminnut assigiissaarneqarput
- Aaqqissuussinermi malitassaq 2: Datat pisortatigoortut saqqummersinneqassapput
- Aaqqissuussinermi malitassaq 3: Datat pisortatigoortut atoqqinneri anguniakkamut ajunngitsumut

5.4.2 Pisiniarneq: Ata qatigiissoq paasiuminartorlu

Suliarineqarpoq, saqqummertussami tulliuttumi nassuiarneqarumaarpoq.

5.4.3 Suleqatigiinneq: ata qatigiissaagaq ataatsimoorussarlu

Suliarineqarpoq, saqqummertussami tulliuttumi nassuiarneqarumaarpoq.

5.5 Aaqqissuussinermi malittarisassat

FODA-mi aaqqissuussinermi malittarisassaqarpoq, taakkualu pisorta qarfinni digitalimik aaqqiissutini suliaqarnermi malinneqassapput. Aaqqissuussinermi malittarisassat qaffasinnerusumi ilusilersugaapput, taamaaliornikkullu pisorta qarfinni atorneqarnissaat qanoq ittoqaraluartumiluunniit malinneqarnissaat qulakkeerneqarluni. Aaqqissuussinermi malittarisassat nassuiarneqarnerini periusissiamik takutitsisuupputtaaq, taamaaliornikkut pisorta qarfiit malittarisassap malinnissaanut qanoq iliornissani ilisimassavaat. Sammisanut tamanut aaqqissuussinermi malittarisassiortoqassaaq, taakkualu FODA-mi anguniarneqartumut ataatsimut arlalinnuunniit toqqaannartumik innersuunneqartassallutik.

5.5.1 Aaqqissuussinermi malittarisassaq 1: Datat pisortatigoortut imminnut assigiissaarneqarput

Allaatigisaq

Assigiissaarineq qulakkeerniarlugu ataatsimoorussamik dataqarneq allaaserineqarpoq, taamaalilluni pilersinneqarluni datanik avitseqateqarnermi tunngavissaq, aammalu pisorta qarfiit akimorlugit

suleqatigiinneq. Assigiissaarinermi pisariaqarsimavoq assigiissumik paaseqatigiinnissap angunissaa, datat eqqortumik systemini sulissutinilu atorneqarnissaat qulakkeerniarlugu. **Isumaqaqpoq:**

- Digitalinngortitsinermit suliniutini taaguusersuutit ataatsimoorussami oqaatsinik allattorsimaffinni aammalu ataatsimoorussamik toqqammavissat.
- Taaguutit oqaatsit allattorsimaffianniinngippata, suliniutip taaguutit atuutisilissavai, isumaqatigiissutaareersutut tutsuiginartumik ingerlatsiveqarfiup iluani.
- Suliniutit nalunaarsorneqassapput taaguutit isumaqatigiissutaasut ataatsimoorussami metadatami, taamaasiornikkut allat aamma datat paasillugillu atorsinnaaniassammatigit.
- Metadatat kikkunnut tamanut atorsinnaalersillugit oqaatsit allattorsimaffianniilersissavaat.

Aaqqissuussinermi malittarisassaq 1: Oqaluttuaq

IT-lerinermi suliniummi aqutsisoq inuiaqatigiit datataannik nalunaarsuinermit atorneqartussamik nutaamik systemimik suliaqaqpoq, tassanilu najugaqarnermut datat pingaarutilittut inissisimapput.

Suliniutip ingerlanerani ajornartorsiummik siumugaqaqpoq: Taaguut systemimi nutaami sorleq atussavaa - “immikkut inissisimaffik” imaluunniit “Illup quleriivisa-/inissiap normua”? Taaguutit taakku marluk assigiinngitsuni systemini atorneqarput, kisiannili innuttaasut systemimik atuisussat aammalu systemit allat dataamik atuisussat eqqarsaatigalugit taaguut sorleq atussallugu pitsaanerunersoq nalornissutigaa.

Suliniummik aqutsisup ataqatigiittoqarnissaa aammalu pisortaqaqfiit systemillu akornanni paaseqatigiittoqarsinnaanera qulakkeerusuppaa. Suliniummillu aqutsisup eqqaalerpaa Pisortaqaqfinni Aaqqissuussaasumik Digitalikkut Ataqaqatigiissitsinermit suliaqaqarnermi taaguutiniq nalunaarsuisoqarsimasoq, taannalu atorlugu nalornissutigisani inississinnaassallugu.

Nalunaarsukkat naapertorlugit, taaguut “immikkut inissisimaffik” akuerisaasutut atussallugu paasivaa, taannalu systemip datanik suliaqarnissaminut atorsinnaalluinnarpaa.

Oqaatsinut nalunaarsukkat atorneratigit pisortaqaqfinni systemini “oqaatsit” atorneqartut atorneqarnissaat qulakkeerpaa. Taamaalilluni pisortaqaqfiit innuttaasullu paatsuungassuteqaratik systemimik atuisinnaalerput.

Suliniummik aqutsisup aalajangiinermigut systemip atoruminarnissaa taaguutinillu eqqortunik atuiiffiunissaa qulakkiiginnarnagu – pisortaqaqfiit akimorlugit suleqatigiinneq datanillu siammarterinerup iluani suliaqarnermi pitsanngorsaaqataavoq.

Aaqqissuussinermi malittarisassanut sakkussat attuumassutillit

Aaqqissuussinermi malittarisassaq 1: Datat pisortatigoortut imminnut assigiissaarneqarput -mut sakkussat marluk suliarineqarsimapput:

- Metadatanut oqaatsit nalunaarsukkat skabelonillu

Sakkussanut taakkununga tunngatillugu uani paasisaqarnerugit 4.6 Sakkussat.

5.5.2 Aaqqissuussinermi malittarisassaq 2: Datat pisortatigoortut saqqummersinneqassapput Datat saqqummersinneqassapput ajornannginnerusumik siaruartinneqarsinnaalertillugit atoqqissinnaaleqqillugillu, taamaalinnikkut datat atorluarneqarsinnaalissammata, pioreersut katersornerisigut. Qulakkeerneqassaarlu datat saqqummernerisigut suleqatigiissinnaaneq

ajornannginnerusoq atuutilissammat, suliakkersuutaannginnerussammat, taamaalinikkut periarfissat arlallit nukittorsarneqarsinnaanngussammata datat atorlugit suliniummut nutaamut.

Isumaqarpoq:

- Digitalinngortitsinermut suliniummi digitalikkullu aaqqiissutit datat saqqummersippaat isumannaatsumik ataatsimoorussamik atassuteqarfik aqqutigalugu.
- Suliniutit tapersiipput ataatsimoorussamik datanik allattorsimaffeqarnermi.
- Dananik isumaginnittoq aammalu datanik pigisaqarnerup isumannaatsumik isumaginnittoqarnerup ersarissisippaa kia datanik isumaginninneq inerisaanerlu isumagineraa.
- Suliniutit nalunaarpaat qanoq kialu datat ilallugillu saqqummiussinnaanera.

Aaqqissuussinermi malittarisassaq 2: Oqaluttuaq

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi sulisoq pisat annertussusaannut akuersissutinullu tunngasunik datanik annertuunik suliaqartarpoq.

Taassuma saniatigut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi sulisup aalisartut akileraarutaasa paasissutissartai suliarisarpai.

Pisorta qarfiit marluk tamarmik datanik pingaarutilinnik paarisaqarput – suliaaqqarfigisaminnullu tunngatillugu paasissutissanik ilisimasaqarnerunissartik amigaatigaat. Naalakkersuisoqarfimmi sulisup ilisimanngilaa pisat annertussusaat aalisartup aningaasaqarneranut sunniuteqartarnersut aammalu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi sulisup naluaa qanoq annertutigisumik aalisartoqarnersaq.

Pisorta qarfiit akimorlugit datat takuneqarsinnaannginneri pissarsiarineqarsinnaannginnerilu ajornartorsiutaavoq.

Paasissutissalli isaaffinni assigiinngitsuni ataatsimut takuneqarsinnaasuuppata avitseqatigiissutigineqarsinnaasuuppatalu aammalu paasissutissanut takussutissani nassuiarneqarsimappata, taava sulisut paasissutissanik pisariaqartitaminnik pissarsipallassinnaassagalarput.

Taamaaliortoqaralarpat pisorta qarfiit pisariaqanngitsumik marloqiusamik sulisariaqassanngikkalarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup maanna takusinnaalissavaat pisat annertussusaat aalisartup isertitaanut qanoq sunniuteqarnersut, aammalu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi akileraartarnermut datat atorlugit qulakkeerneqassagalarpoq aalajangersakkat naapertuullutillu pissusissamisoortuusut.

Aaqqissuussinermi malittarisassamut sakkussat attuumassusillit

Aaqqissuussinermi malittarisassaq 2: Datat pisortatigoortut saqqummersinneqassapput -mut marlunnik sakkussanik suliaqartoqarsimavoq.

- PITU, pisorta qarfiit ataatsimoorussamik digitalikkut paarlaaqatigiittarfiat.
- Pisorta qarfinni datat allattorsimaffiat (FODK)

Sakkussanut taakkununga tunngatillugu uani paasisaqarnerugit 4.6 Sakkussat.

5.5.3 Aaqqissuussinermi malittarisassaq 3: Datat pisortatigoortut atoqqinneri anguniakkamut ajunngitsumut

Allaatigisaq

Pisorta qarfinni datat katersorneqarsimasut atoqqinneqassapput pitsaasuuppata inatsimmilu isumaqatigiissutaasut naleqquppata. Inatsisit atuuttut iluanni, datat pioreersut atoqqinneranni aammalu

datat isumannaatsuunissaat qulakkiissavarput attuumassutillit kisimik datanik pingaarutilinnut isersinnaammata, aammattaq datanik illersuillutalu tatiginartumik atatitsisinnaassalluta.

Isumaqarpoq:

- Suliniutit datanik atuisussat misissussavaat data pigineqartut katersorneqareersimanerat pisortaqarfiit ilaannit, aammalu atornissaannut inatsisini tunngavissaqarnersaq
- Suliniutit atorneqartussat datallu pioreersut akerlileruminaatsumik datanik najoqquteqareersut atoqqinneqassapput.
- Suliniutit qulakkiissavaat datat isumaqatigiisummi inatsimmiinnersut.
- Suliniutit datanik atoqqiisut, datanik najoqquteqartunut paasititsipput.

Aaqqissuussinermi malittarisassaq 3: Oqaluttuaq

Kommunimi qarasaasiaqarnermi suliniummik aqutsisoq sanaartornermut sulianut systemimik nutaamik pilersitassamik suliaqarpoq.

Ajornartorsiummilli takkuttoqarpoq: Systemi ajunngitsumik ingerlassappat ineqarnermi datat pisariaqartinneqarput. Kommuunili paasissutissanut pisariaqartinneqartunut nalunaarsugaateqanngilaq. Naqqaniit paasissutissanik nalunaarsuineq akisoorujussuullunilu piffissartornartorujussuussaaq, aammalu ingerlaavartumik aserfallatsaaliisoqartariaqarpoq, tamannalu nukissanut sunniisussaalluni.

Suleqataatali siunnersorpaa ataatsimut datanut nalunaarsuiffimmi misissueqqullugu – immaqaliaa ineqarnermut datat tassaneereersut.

Datanut nalunaarsuiffimmi ujartuinermi paasineqarpoq, Kalaallit Nunaanni tunngaviusumik paasissutissanut nalunaarsuiffimmi ineqarnermut datat katersorneqareersimasut pissarsiassaareersullu. Paasissutissalli atulinnginnerani qarasaasiaqarnermi suliniummut aqutsisup misissorpaa datat kommunip sulianut tunngatillugu systemiani atorneqarsinnaanersut. Paasivaalu data tamanit akeqanngitsumik inatsisitigullu ajornartorsiutitaqanngitsumik atorneqarsinnaasut.

datat atoqqinneqarneratigut innuttaasut paasissutissanik nassiusseqqinnissaraluat pinngitsoortinneqarpoq. Systemilu pitsaanerulersinneqarpoq kommunilu piffissamik aningaasanillu pisaarluni.

Aaqqissuussinermi malittarisassamut sakkussat attuumassusillit

Aaqqissuussinermi malittarisassaq 3 Datat pisortatigoortut atoqqinneri anguniakkamut ajunngitsumut-mut sakkussat uku suliarineqarsimapput:

- Pisortaqarfinni datat allattorsimaffiat

Sakkussanut taakkununga tunngatillugu immikkoortumi tulluuttumi paasisaqarnerugit.

5.6 Sakkussat

Aaqqissuussinermi malittarisassanut ataasiakkaanut atatillugu sakkussanik FODA-mut ilioraasoqarsimavoq. Sakkussat taakkua atorlugit aaqqissuussinermi malittarisassat suliaqarnermi malinneqarsinnaapput, taakkualu assigiinngitsorpasuarput attuumassuteqarsinnaapput soorlu ataatsimut isaaffik, assigiissaarineq,

oqaatsit ataatsimut atugassat taamaaliornikkut digitalimik ineriartornermi paasinnittaaseq assigiissaartumik ingerlanneqarsinnaanissaa qulakkeerneqarpoq.

Matumani FODA-mi sakkussat pissarsiarineqarsinnaasut suunersut takuneqarsinnaapput.

5.6.1 Metadatanut oqaatsit allattorsimaffiat skabelonitallit

FODA-mut aammalu Tunngaviusumik paasissutissanut ataatsimut oqaatsinut allattorsimaffiat

Oqaatsinut nalunaarsuiffimmi matumani FODA-mi aammalu Tunngaviusumik paasissutissani oqaatsit pingaarnerit skabelonimut ikkussuunneqarsimapput. Uani siunertaavoq taaguutinut ataatsimut paasinnissinnaanerup pilersinneqarnissaa aammalu digitalimik suliniuteqarnermi oqaatsit assigiissarneqarnissaannut suleqataaneq.

Oqaatsinut allattorsimaffik suliniummik Tunngaviusumik paasissutissanik imalimmik atuisoqartillugu qupperarneqarsinnaavoq. Oqaatsinik misissuinikkut taaguutinut assigiimmik paasinnittoqartarnissaa anguniarneqarpoq taamaaliornikkut suleqatigiinneq nukittorsarneqassaaq paasissutissallu nassuiarneqarnerini assigiissaarisoqassalluni.

Metadatanut skabelonimik atuineq

Pisorta qarfinni suliniutinilu assigiinngitsuni oqaatsinik assigiinnik atuinissap anguniarnissaannut innersuussutigineqarpoq metadatanut skabelonip tamanut atorineqarsinnaasup atorineqarnissaa. Skabeloni atorlugu taaguutit naapertuuttut ingerlatsineri atorineqartussat assigiissarneqassapput nassuiarneqassallutillu. Assersuutigalugu Aalisarnerup, ilinniartitaanerup, peqqissutsimut assigisaannullu tunngatillugu taaguutit.

Taaguutit skabeloni atorlugu nassuiarneqarsimappata, taava atoqqinnissat pisariinnerulissaaq aammalu soqutigisalinnut allanut – soorlu suleqatigisartakkanut datanik taakkunannga aamma atuisuusunut paasinnittaaseq siammarterneqassalluni.

Oqaatsinut allattorsimaffiat skabelonimullu iserneq

- FODA-mi oqaatsinut allattorsimaffiat aammalu tunngaviusumik paasissutissat ugguuna iserfigineqarsinnaapput: [Begrebskatalog Grønland](#)
- Taaguutinut nassuiaaniarnermi metadatanut skabelon ugguuna aaneqarsinnaavoq: [digitalimik.gl](#)

5.6.2 Pisorta qarfinni datat allattorsimaffiat (FODK)

Pisorta qarfinni datanut allattorsimaffimmi pisorta qarfinni datat katersorneqartussat aserfallatsaalineqartussallu takuneqarsinnaapput. Nalunaarsuiffik atorlugu pisorta qarfiit inuillu takusinnaavaat datat suut pigineqarnerisut, taamaaliornikkut datat assigiinngitsutigut atoqqinneqarsinnaasarput assersuutigalugu digitalimik aaqqiissutinik nutaanik pilersitsiniarnermi aammalu misissuiarnermi datanik ujartuineri.

Datat tamarmik qulequtserneqarsimapput imarisaallu nassuiarneqarsimallutik. Aammattaaq takuneqarsinnaasarpoq datat kikkunnit takuneqarsinnaanersut ("tamanit", "killilimmik", "tamaniunngitsaq"). Pisorta qarfinni datanut nalunaarsuiffimmi datanik pisariaqartitanik naammattuineri, datanut akisussaasuusoq pisorta qarfik attavissarlu takuneqarsinnaasarpoq soorluttaaq aamma saniatigut datat assersuutigalugu teknikkimut tunngasut takuneqarsinnaasartut.

Datanut allattorsimaffiat ingerlaavartumik nutarterneqartarpoq aammalu datanut tunngasut nutarterneqartarlutik.

Pisortaqarfiit tamanut soqutiginarsinnaasunik dataatillit FODK nalunaarsortittussatut nalunaarutigisinnaavaat.

FODK pillugu uani paasisaqarnerugit: [Det Fællesoffentlige Datakatalog](#)

Det Fællesoffentlige Datakatalog

Forside

Søg efter datasæt

Hvad er et datasæt

Om datakataloget

Foreslå datasæt

Kontaktoplysninger

Data der forbinder Grønland

Det Fællesoffentlige Datakatalog

Det Fællesoffentlige Datakatalog rummer datasæt indsamlet og vedligeholdt af offentlige myndigheder. Oversigten giver myndigheder og offentlighed indblik i datasæts eksistens, så de kan genbruges til fx digitale løsninger og analyser.

Hvert datasæt har titel, indholdsbeskrivelse og evt. adgangsstatus. Relevante datasæt indeholder kontaktoplysninger til dataansvarlig myndighed for supplerende information og teknisk adgang. Kataloget opdateres løbende med nye datasæt og ændringer.

Overblik over alle datasæt

Se alle datasæt i kataloget (6)

Datasæt opdelt efter anvendelsesområde

Sundhed

0

Råstoffer og Miljø

0

Økonomi og Finansier

0

Fiskeri/ Fangst/ Landbrug

0

Uddannelse/ Kultur/ Idræt/ Kirke

0

Den Offentlige Sektor

1

Grunddata

4

Energi

0

Transport

0

Byer og Bosteder

1

Forskning og Videnskab

0

Retssamfund

0

Erhverv og Arbejdsmarked

0

Tabel 4: Pisortaqarfinni datat allattorsimaffiat (FODK) assilineri.

5.6.3 Pisortaqarfiit ataatsimoorussamik digitalikkut paarlaaqatigiittarfiat PITU

PITU tassaavoq pisortaqarfiit ataatsimoorussamik digitalikkut paarlaaqatigiittarfiat, datat allanut saqqummersinneqartussaattillugit atorineqartarpoq.

PITU teknikkikkut isaaviuvoq, taannalu atorlugu ilaasortat dataatitik qarasaasiaqarnermi systemerisatik atorlugit internetikkut isumannaatsumik assigiissaakkamillu paarlaassuussinnaavaat. PITU-mi datat allanut saqqummersinneqarsinnaapput, imaluunniit datat allat saqqummersitaat tassuuna pissarsiarineqarsinnaapput. Illuatungeriilli tamarmik datanik atuinnissamut isumaqatigiissusioqqaassapput. Taamaaliornikkut kikkut datat sorliit pissarsiarineraat nakkutigineqarsinnaavoq.

PITU-datat saqqummersinneqartut amerliartortillugit, pisortaqarfiit akimorlugit assigiissaakkamik datat siammarterneqarsinnaaneri periarfissaaleraluttuinnassaaq.

PITU ilaasortanngornerlu pillugit uani paasisaqarnerusinnaavutit: [Pitu](#).

5.6.4 Tunngavissat

FODA-mi najoqqutassani assigiinngitsutigut tunngavissat eqqaaneqareerput. Tunngavissat assigiinngitsuupput atoqqinneqarsinnaallutillu. Maanna tunngavissat nassuiarneqaleruttorput, suliali najoqqutassamut matumunnga naammassineqanngitsoorlutik.

Suliarineqarput, tulliani saqqummissapput.

5.7 Ilitersuutit (imaaliussaait ...)

Suliarineqarput, tulliani saqqummissapput.

5.8 Skabelonit

Suliarineqarput, tulliani saqqummissapput.

5.9 Misissugassat

Suliarineqarput, tulliani saqqummissapput.

Ilanngussaq A: suliaqartussat nassuiarneri

A.1 Tunisassiamik piginnittoq

Tunisassiamik piginnittup akisussaaffia tassaavoq digitalimik aaqqiissutip suuneranik nassuiaanissaq, suliffeqarfiup pisariaqartitaanik pingaarnersiutinissaq aammalu piumasaqatinik suliaqarnissaq. Nassuiaat taanna tunisassiamut piginnittup suliaqarneranut pingaaruteqartorujussuuvuq, tassanimi piumasaqaatit pingaarnersiorneqarneri allattorneqarsimapput.

Tunisassiamik piginnittup ineriartortitsineri atuisut isiginiartussaavai aammalu tunisassiamik pilersuisussat aaqqiissummik suliaqarnissaannut pisariaqartitanik suussusersillutillu nassuiaasussaapput aammalu akuersisartussaalluni. Tunisassiamik piginnittoq suliffeqarfiup pilersuisullu akornanni attaveqaataavoq. Tunisassiamik piginnittoq qarasaasiaqarnermi ilusilersuisumut qanimut suleqatiginnittarpoq, qarasaasiaqarnermilu ilusilersuisup piumasaqaatinut tunngatillugu suliaqarnermi FODA-mi aaqqissuussineri tunngavissat pillugit siunnersuisinnaavoq.

Tunisassiamik piginnittoq qarasaasiaqarnermilu ilusilersuisoq marluullutik digitalimik aaqqiissummi datat imarisassat akisussaaffigaat.

Ilisarnaatit

Tunisassiamik piginnittoq pisortaqarfimmi digitalimik aaqqiissutip sumut atornissaa ilisimavaa. Tassunga ilaavoq tunisassiamik piginnittoq inatsisitigut malittarisassanik ilisimasaqarnissaa aammalu suliaqarfiup iluani suliaqarnermi misilittagaqarnissaa. Tunisassiamik piginnittoq pisortaqarfimmi sulianik tamanik ilisimannittariaqanngilaq, pisariaqartitsisoqartilluguli kimut saaffiginnissanerluni ilisimallugu. Tunisassiamik piginnittutaaq digitalimik aaqqiissummi periarfissat ilisimavai taamaalilluni atornissaannut iluaqutaanissaat pinerullugu ingerlaavartumik periarfissat pingaarnersiorsinnaallugit.

Tunisassiamik piginnittoq aaqqiissummut tunngatillugu assigiinngitsutigut ilisimasaqarpoq, pissarsiarineqarsinnaavoq tunniusimallunilu. Tunisassiamik piginnittup ilisimasat piumasaqaatinut tutsissinnaavai nalilersorsinnaallugillu. Tunisassiamik piginnittup digitalimut aaqqiissummi periarfissat pillugit piumasaqaatit suussusersinnaavai, ingerlaavartumik pingaarnersiuisinnaavoq aammalu aalajangiisnaalluni. Tunisassiamik piginnittutaaq atuisut peqataatinissai pikkoriffigaa aammalu atuisut pilersuisullu akornanni paasissutissanik ingerlatitseqqiisnaalluni.

Piginnaasat / misilittakkat

Tunisassiamik piginnittoq aaqqiissutip atuuffissaanut tunngatillugu ilisimasaqarluarpoq. Tassunga ilaapput digitalimik aaqqiissutip suliffeqarfimmut naleqarnerpaatinissaanut tunngatillugu periarfissanik pingaarnersiuneq.

Misilittakkanut tunngatillugu pisortaqarfimmi taaguutit atorneqartut ilisimasaqarfigai kiisalu sulianik suliaqarnermi datat atorneqartussat ilisimallugit. Tunisassiamik piginnittutaaq digitalinngortitsinermut paasinnissinnaavoq aammalu suleriutsit eqaatsit pillugit misilittagaqarsinnaalluni tassa imaappoq periarfissanut piumasaqaatinik nassuiaasinnaasoq inerisaasinnaasorlu.

Atuuffii akisussaaffiilu

- Tunuliaqutaanut akisussaasoq aammalu qulakkiissallugu pilersuisut pingaarnertut periarfissanik suliaqarnissaat
- Atuisut pisariaqartitaat aallaavigalugit piumasaqaatinik nassuiaallunilu pingaarnersiuisoq tunniussinernillu akuersineq
- Pisariaqartitanut periarfissanullu tunngatillugu atuisut soqutigisallillu akornanni ingerlaavartumik attaveqatigiissinnaanermik qulakkeerinninneq
- Digitalimik aaqqiissutip imarisaanut annertussusaanullu tunngatillugu aalajangiineq kiisalu suliniutip sinaakkutaasa iluani pingaarnersiuneq
- Pilersaarusiornermi, takussutissiornermi retropectivenullu peqataaneg
- Datat imarisaannut akisussaasuuneq

Tunisassiamik piginnittup FODA-mik atuinera

Tunisassiamik piginnittut FODA atorlugu pisortaqarfinni tunngavissat (suliarineqarpoq) takusinnaavatit, tassanilu periarfissat nassuiarneqarlutillu suussusersineqarsinnaapput, tassa imaappoq digitalimik aaqqiissutitut tamanut periarfissat suusanersut, assersuutigalugu najukkamik suliffeqarfimmilluunniit ujaasineq.

Tassanittaaq datanut aallerfiit illit digitalimik aaqqiissusiannut atorsinnaasatit nassaarisinnaavatit. Datanut aallerfiit FODA-p datat allattorsimaffiat.

Tunngaviit atoqqinneratigut digitalimik aaqqiissutit assigiinngitsut akornanni ataqatigiissaarisoqassaaq, taamaalillutit illit tunisassiamik piginnittut periarfissanik nutaanik "nassaarsiortariaarutissaatit". Tamannalu FODA-mi aaqqissuussinermi malittarisassanut naammassinninneruvoq.

A.2 Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisoq

Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisup qulakkiigassaraa digitalimik aaqqiissutip teknikkigitut patajaatsuunissaa, ataqatigiissarneqarnissaa aammalu pisortaqarfimmi qarasaasiaqarnermi inissisimaffianut naleqquttuunissaa. Digitalimik aaqqiissummik pilersitsinermi qarasaasiaqarnermi ilusilersuisoq suliffeqarfiup pisariaqartitaasa teknikkigitullu piviusunngortitsinermi ataqatigiissaarissaaq. Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisoq ilusilersuinermi, atassusiinermi, isumannaallisaanermi teknikkigitullu assigiissaarinermi akisussaasuvoq. Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisoq digitalimik aaqqisummi aaqqissuussinermi anguniakkanut tunngatillugu ilusilersuinermut piumasaqaasorsinnaavoq, qarasaasiaqarnermi ilusilersuisussarli tamatigut aaqqiissutip ilusissaanik suliaqartuuneq ajorpoq. Suliassanut tunngatillugu attuumassusillit pilersuisut suliarissagaat innersuussutaavoq. Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisup suliffeqarfiup iluani teknikerit, avataaniit pilersuisut suliffeqarfimmiillu aallartitat qanimut suleqatigisarpai.

Ilisarnaatai

Qarasaasiaqarnermi ilusilersuisup ilisarnaatigaa misissuisinnaanini, aaqqissuussaasumik sulisinnaanini aaqqiissutissanillu isiginiagaqartarnera. Qarasaasiaqarnermik ilusilersuisut aaqqissuussinermi anguniagaq teknikkigitut ilusilersugassatut paasinartunngorlugu suliarisinnaavaa, taamaalilluni suliaasaq pilersuisussanit paasineqarsinnaalertarluni. Soorluttaaq qarasaasiaqarnermi ilusilersuisup pilersuisunit teknikkigitut aaqqiissutip nassuiarneqarnera paasisinnaagaa pisorta qarfiullu iluani nassuiarsinnaagaa. Qarasaasiaqarnermut ilusilersuisoq ataatsimut isiginnissinnaassuseqarlunilu suarsunnik isiginnissinnaasarpog, taamaalilluni suliniummi piffissami qaninnerusumi aammalu qarasaasiaqarnermi periusissiami piffissaq ungasinnerusoq isigalugu anguniagassanut oqimaaqatigiissaarisinnaalluni.

Piginaasat/misilittakkat

Qarasaasiaqarnermik ilusilersuisoq qarasaasiaqarnermi ilusilersuisuinut, atassusiinermut systemillu ilusilersornissaannut kiisalu pisorta qarfinni ingerlatsinermut misilittagaqarluartarpoq. Soorluttaaq qarasaasiaqarnermut ilusilersuisoq sinaakkutinut naapertuuttut pitsaassutsinullu aamma ilisimasaqartoq (Ass. TOGAF, pisorta qarfimi Aaqqissuussamik Digitalikkut ataqatigiissitsineq (FODA), ISO 27001) soorlu aamma paasissutissani isumannaallisaaneq, annikillisisinnaavoq governancelu ilisimasaqarfigigai kiisalu pisorta qarfimi suliaqarniarnermi aaqqiissutinik suliaqarniarnermi teknikkigitut aalajangiisinnaaneq.

Atuuffii akisussaaffilu

- Teknikkigitut aaqqiissutit patajaatsuunissaannik, annikillisinneqarsinnaanissaannik aammalu suliffeqarfiup qarasaasiaqarnermi inissisimaffigeriigaannut ataqatigiissinneqarnissaannik qulakkeerinninneq
- Digitalimik aaqqiissutip teknikkigitut periarfissatigullu piumasaqaataannik inissiisinnaaneq tassunga ilanngullugu misilittaannissamut tunngatillugulu teknikkimut attuumassusillit
- Tunisassiamik piginnittunut pilersuisunullu aaqqissuussaanneri malittarisassat pillugit siunnersuineq kiisalu FODA-mi aaqqissuussinermi malittarisassat malinneqarnissaannik ingerlaavartumik qulakkeerinninneq
- Attuumassuteqarfiit, atassuserfissat datallu ilusaannik nalilersuineq
- Isumannaallisaanermut performancemullu tunngatillugu teknikkigitut piumasaqaatit anngunneqarnissaannut akisussaasuuneq
- Tunisassiamik piginnittumut, inerisaasunut ingerlatsisussanullu ilutsinut tunngatillugu uppersaasarsuineq paasissutissiinerlu

Qarasaasiaqarnermik ilusilersuisup FODA-mik atuinera

Qarasaasiaqarnermik ilusilersuisutut FODA atorlugu pisorta qarfinni tunngavissat (suliarineqarpoq) takusinnaavatit, tassanilu periarfissat nassuiarneqarlutillu suussusersineqarsinnaappot, tassa imaappog digitalimik aaqqiissutinut tamanut periarfissat suusanersut, assersuutigalugu najukkamik suliffeqarfimmilluunniit ujaasineq.

Tassanittaaq datanut aallerfiit illit digitalimik aaqqiissusiannut atorsinnaasatit nassaaresinnaavatit. Paasissutissanut aallerfiit FODA-p datat allattorsimaffiat.

Tunngaviit atoqqinneratigit digitalimik aaqqiissutit assigiinngitsut akornanni ataqatigiissaarisoqassaaq, taamaalillutit illit tunisassiamik piginnittut periarfissanik nutaanik "nassaarsiortariaarutissaatit". Tamannalu FODA-mi aaqqissuussinermi malittarisassanut naammassinninneruvoq.

A.3 Qarasaasiaqarnermi suliniummik aqutsisoq

Qarasaasiaqarnermi suliniummik aqutsisup ulluinnarni akisussaaffia tassaavoq suliniummi suliassanut, nukissanut tunniussassanullu tunngatillugu pilersaarusiorteq, ataqatigiissarineq malinnaanerlu.

Qarasaasiaqarnermi suliniummik aqutsisup akisussaaffigaa tunisassiamut piginnittut, qarasaasiaqarnermi ilusilersuisut, atuisut aallartitaat kiisalu pilersuisoq qanimut suleqatigalugit suliamik ingerlatsinerup qulakkeerneqarnissaa. Taassumattaq saniatigut qarasaasiaqarnermi suliniummik aqutsisoq eqimattanut aqutsisunut nalunaarusiortarpoq.

Ilisarnaatai

Ataqatigiissaakkamik sulisinnaasoq, iliuuseqarsinnaasoq attaveqallaqqillunilu ajornartorsiutinik suliaqarsinnaasoq. Nalorninartumi sulisinnaasoq ersarissaasinnaasorlu.

Piginnaasat/misilittakkat

Suliniommik ingerlatsinermit misilittagaqarluppoq, PRINCE2-mik assigisaannillu ingerlatsisimasinnaavoq. Qarasaasiaqarnermi ineriartortitseriaatsinik aammalu pisortaqaqfinni suliariumannittussiuussinernut isumaqatigiissusiortinnullu ilisimasaqarpoq. Suleqatiginnillaqqissuuvoq. Suliassat nalorninartortallit unammilligassallu ilisimasaqarfigai ingammik qarasaasiaqarnermi suliniutini, soorlu imarisaannik attassiniarnermi aqutsinermilu aammalu digitalimik aqqiissutip annertussusaani ("scope creep"-inik pinaveersaartitsisinnaasoq), isumaqatigiissusiortiffigisimasap pingajuannut atassusiinissamut aqutsineq, misileraaneq assigisaallu.

Atuuffii akisussaaffiilu

- Suliniommik ingerlatsinermit ataatsimut pilersaarusiortunilu ataqatigiissarineq aammalu tunisassiamik piginnittut pilersuisullu peqatigalugit suliap ingerlanneqarnissaanik qulakkeerinneq
- Governancemik aqqiissuussisoq eqimattanullu aqutsisunut nalunaarusiortuni
- Navianaatinik aqutsinermik, missingersuutinik nakkutigininnermik pilersuisunillu ataqatigiissarinermik suliaqarneq
- Suliaqartut soqutiginnittullu akimorlugit pisariaqartitsiffinnik allannguutinillu suliaqarneq
- Suliaqartut periusissaannut akisussaaffimmik tigusinani eqaatsumik suleriuseqarnissamik periarfissaqartitsineq

Suliniommik aqutsisup FODA-mik atuinera

Qarasaasiaqarnermi suliniommik aqutsisup FODA atorlugu digitalimik aqqiissummik ineriartortitsinermi suliniommik imarisat ineriartortinnissaannut paasinnissinnaassaaq, tassunga ilanngullugu unammilligassat navianaatillillu suunersut. Tunngavissat suliani siullernit assigiissaagaapput/atoqqitaapput, tamannalu peqqutaalluni navianaataasinnaasut annikinnerupput.

Qarasaasiaqarnermi suliniommik aqutsisumut naatsorsuutaavoq digitalimik aqqiissut pillugu imarisaanut annertussusaanullu ilisimasaqarnissaaq, kisiannili suarsuit tamakkerlugit ilisimasaqarfigineqarnissaaq naatsorsuutaanani. Periarfissat annikinnerusut ilusilersuinernullu tunngatillugu aammalu aqqiissuussinermi malittarisassanut tunngatillugu qarasaasiaqarnermi suliniommik aqutsisup tunisassiap piginnittua qarasaasiaqarnermullu ilusilersuisoq suleqatigisarpai, taamaalluni qarasaasiaqarnermi suliniommik aqutsisup suliniutit ingerlanneqarnissaa ukkatarinerusarpaa.

A.4 Scrum master (pilersuisoq)

Scrum masteri tassaavoq pilersuisuni aqutsisoq pingaarnertullu inissisimasoq. Suliassat tasaanerupput suleqatigiit suleqatigiilluarnissaannut, naammassisaqarnissaannut pitsanngorsaajuaannarnissaannullu sinaakkutinik pitsaasunik pilersitsineq. Scrum masterip sulisut periutsit eqaatsut atorlugit sulinissaannut aqqutissiuuttarpai – pingaartumik Scrumimi – tassanilu ajoqutaasinnaasut piiarnissaannut, imminut aqqissuussinerup siuarsarnissaannut suliaqartoqartarpoq aammalu qulakkeerneqartarluni sulisut eqaatsumik periutsit naleqartitallu malillugit sulinissaat.

Ilisarnaatai

Scrum masteri suleqatigiit sullilluarsinnaasarpai. Taamatut suliaqarniaraanni inuk sulisunut paasinnissinnaasoq, soqutigisalik pisariaqartitanillu isiginnissinnaasoq pisariaqartinneqartarpoq, taassumalu tatigeqatigiinneq tarnikkullu toqqissisimaneq pilersissinnaavaa. Scrum masteri pingaarnertut periarfissarsiortitsisuuvoq, tamannalu anguneqartarpoq ataatsimiinnerit siunertallit ingerlaavartumillu eqqarsaatersornerit atorneritigut suleqatigiinnik suleqatigiilersitsineq attaveqatigiilersitsinerlu. Pineqartuttaaq coachitut atuuffeqarpoq, taamaalillutik sulisut suleriuutsiminnik paasinnillutillu pitsanngorsaasinnaapput, aammalu illersuisutut aamma inissisimasarpoq, taamaalilluni suliaqartussat ajoqusersorneqaratik tunniussassaminnik suliaqarnissaat periarfissaasarluni.

Piginnassat/misilittakkat

Scrum master pikkorrisoq suleriutsinik eqaatsunik paasinnissinnaassuseqartarpoq, soorlu Scrumimik aammalu Kanbanimik (ajornanngippat aamma ass. "Certified Scrum Master"-isut (CSM) imaluunniit "Professional Scrum Master"-isut (PSM) certifikateqarsinnaavoq). Scrum masterit ukiuni marlunni pingasuni sulisunik aqutsinermut misilittagaqartarput, scrum masteritut assigisaattulluunniit. Teknikkitigut paasinnissinnaassuseqartarput aammalu DevOps-imi periutsinik misilittagaqarneq iluaqutaasinnaasarluni, pingaarnerpaarli tassaasarpog sulisut sulinissaannut periarfissiineq aammalu sulisut assigiinngitsut akimorlugit suleqatigiinnerup pitsanngorsarnissaa. Scrum masterittaaq sakkussat eqaatsut atornissaannut misilittagaqartariaqarpoq, soorlu Jira, Azure DevOps assigisaattulluunniit ittut aammalu suliffeqarfimmi allannguinermi suliffeqarfimmiluunniit ineriartortitsinermut tunngasunik ilisimasaqarsinnaalluni.

Atuuffii akisussaaffiilu

Scrum masterip atuuffii akisussaaffiisalu ilagaat:

- Scrumeqartitsineq: Pilersaarusiorneq, ulluinnarni inissiinerit, sprint reviews aamma retrospectives
- Suleqatigiit ineriartortitsinissaannut ajoqutaasunik impedimentsinik unammilligassanillu piianeq
- Suleqatigiinni aqutsineq aammalu namminneq suliassaminnik akisussaaffimmik tigusinissaannik ikiuunneq
- Scrum atorneratigut paasinninnikkullu sulisunut suliffeqarfimmullu coachitut siunnersortitullu inissisimaneq
- Avataaniit soqutigisallit akornanni suleqatigiissitsineq attaveqatigiilluarnermillu pilersitsineq
- Suleqatigiit ajoqusersorneqarnissaannik sprintsernermilu patajaatsumik inissisimanissaannut illersuineq
- Takussutissaliinikkut, retropetiveikkut utertitsinikkullu paasinnissinnaanerup annertusarnissaa pitsanngorsaajuaannarnerlu

Scrum masteritut FODA atorlugu pisorta qarfinni ataatsimut iluserineqartussat atorlugit, tassunga ilanngullugu aaqqiissuussinermi malittarisassat sakkussallu atorneritigut FODA-mi piumasaqataasut malillugit digitalimik aaqqiissutinik suliaqarnikut, inerisaanissap aserfallatsaaliinissallu iluaqutaanissaannut piumasaqaatinik paasinnissinnaapput.

FODA atorlugu pisorta qarfinni tunngavissat (suliarineqarpoq) takusinnaavatit, tassanilu periarfissat nassuiarneqarlutillu suussusersineqarsinaapput, tassa imaappoq digitalimik aaqqiissutinut tamanut periarfissat suussanersut, assersuutigalugu najukkamik suliffeqarfimmilluunniit ujaasineq.

Tassanittaaq datanut aallerfiit illit digitalimik aaqqiissusiannut atorsinnaasatit nassaaresinnaavatit. Datanut aallerfiit FODA-p datat allattorsimaffiat..

A.5 Pilersuisussat (Pilersuisoq)

Pilersuisut akisussaaffiat tassaavoq digitalimik aaqqiissummik atorneqarsinnaasumik aammalu ingerlaavartumik inerisaanikkut atuisunut naleqalersitsisumik pilersitsillunilu tunniussinissaq. Suleqatigiit digitalimik aaqqiissummut ingerlatsisuullutillu kiffartuussisuupput.

Ilisarnaatai

Suleqatigiit assigiinngitsunik suliaqartuupput, imminnut aquttuupput suleqatigiittuullutillu. Suleqatigiit digitalimik aaqqiissutip ajoquteqarani naleqalersitsillunilu tunniunneqarnissaanut ingerlanneqarnissaannullu akisussaasuupput.

Piginnaasat/misilittakkat

Softwaremik inerisaanermik misilittagallit, UX-imi ilusilersuisartut, misileraasartut assigisaallu, taakkualu teknologit suleqatigeeriaatsillu eqaatsut ilisimasaqarfigaat. CI/CD aammalu DevOps-imik misilittagaqarneq iluaqutaasinnaavoq.

Atuuffii akisussaaffiilu

- User stories tunngavigalugit periarfissanik inerisaaneq pingaarnersiunerlu
- Pilersaarusiornermut, piffissalersuinnermut pitsaassutsimillu pitsanngorsaannermut peqataaneq
- Tunisassiamik misileraaneq, uppersaarsiineq piareersaanerlu
- Tunisassiap piginnittuanut scrum masterimullu qanimut suleqateqarneq
- Utertitsinermi peqataaneq ingerlaavartumillu suleriutsinik tunisassiamillu pitsanngorsaaneq

Pilersuisussat FODA-mik atuinissat

Pilersuisussat FODA atorlugu pisorta qarfinni ataatsimut iluserineqartussat atorlugit, tassunga ilanngullugu aaqqiissuussinermi malittarisassat sakkussallu atorneritigut FODA-mi piumasaqataasut malillugit digitalimik aaqqiissutinik suliaqarnikut, inerisaanissap aserfallatsaaliinissallu iluaqutaanissaannut piumasaqaatinik paasinnissinnaapput.

FODA atorlugu pisorta qarfinni tunngavissat (suliarineqarpoq) takusinnaavatit, tassanilu periarfissat nassuiarneqarlutillu suussusersineqarsinaapput, tassa imaappoq digitalimik aaqqiissutinut tamanut periarfissat suussanersut, assersuutigalugu najukkamik suliffeqarfimmilluunniit ujaasineq.

Tassanittaaq datanut aallerfiit illit digitalimik aaqqiissusiannut atorsinnaasatit nassaaresinnaavatit. Datanut aallerfiit FODA-p datat allattorsimaffiat.

A.6 Eqimattani aqutsisuni siulittaasoq

Suliniutip suliffeqarfimmut aalajangiisussanullu naleqalersinneqarnissaanik pingaarnertut akisussaasoq. Taassuma suliniutip suliffeqarfiullu anguniagaannut atassusiineq qulakkiissavaa. Eqimattat ingerlatsisussat aqussavai, aammalu ingerlatsinermut business casemut iluanaarutillu piviusunngortinnissaannut akisussaasuussalluni.

Suliarisassat pillugit FOP-imi paasisaqarnerugit

Eqimattani aqutsisuni siulittaasup FODA-mik atuinera

Eqimattani aqutsisuni siulittaasutut FODA atussavat pingaarnertut paasiniaarlugu pisorta qarfinni digitalimik aaqqiissutiniq suliaqarnermi qanoq ilusilersuisoqarlunilu tunngavilersuisoqassanersoq kiisalu qanoq aserfallatsaaliisoqassanersoq suullu ilua.

A.7 Eqimattani ingerlatsisuni ilaasortaq = iluanaarutiniq piginnittoq = pingaarnertut atuisoq

Naggataatigut atuisussat sinnerlugit sullissisoq, taassuma qulakkeertussaavaa suliniummi atuisut pisariaqartitaat ilanngunneqarnissaat. Aalajangiinerni pingaarnerni peqataasarpog aammalu suliniutip ingerlanneqarneranut tunniussanullu malinnaalluni uanilu atuisunut naleqalersitsisut aammalu digitalimik aaqqiissummi periarfissat / killilersuisullu isiginiartarlugit.

Suliarisassat pillugit FOP-imi paasisaqarnerugit.

Eqimattani aqutsisuni ilaasortaq (iluanaarutiniq piginnittoq = pingaarnertut atuisup FODA-mik atuinera

Eqimattani ingerlatsisuni ilaasortatut FODA atorlugu pisorta qarfinni ilusissatut tunngavigisat atorlugit digitalimik aaqqiissutiniq ineriartortinneqarnerini aserfallatsaalinerinilu pingaarnertut iluanaarutit suunersut paasisaqarfigissavat kiisalu digitalimik aaqqiissutit illit iluanaarutigisassavit suliarineranut sakkussat tunngaviillu suut atorneqarnerisut paasisaqarfigissallugu.

A.8 Ingerlatsinermut akisussaasoq

Digitalimik aaqqiissutiniq ingerlatsisut assigiinngitsuupput. Pilersuisoq ataaseq arlalinnik sullissisinnaavoq, soorlu digitalimik aaqqiissummik ineriartortitsillunilu ingerlatsisinnaavoq, taannalu namminerisamik isaavigisamini ingerlatissinnaavaa imaluunniit cloudimi (toqqorsivimmi) inissisimatissinnaallugu, taamaattumillu pisorta qarfik ingerlatsinermik pisisinnaalluni. Digitalimik aaqqiissutilli aamma sumiiffimmi ikkussuunneqarlutillu ingerlanneqarsinnaapput.

Pisumi taasami kingullermi sumiiffimmi ingerlatsinermut akisussaasup atortup atorneqarsinnaanera ingerlatarisarpaa. Taamaattoqartillugulu ingerlatsinermut akisussaasup qulakkiissavaa digitalimik aaqqiissutit suliffeqarfiup ingerlatsinermut avatangiiserisai, teknikkimik periarfissat aaqqiissuussaaneermilu periarfissat atorlugit ikkunneqarlunilu aqunneqarsinnaanissaa. Uppernarsaatit, isumannaallisaaneq aallallu suliffeqarfiup iluani avataanilu digitalimik aaqqiissutit kiffartuussinerlu ingerlatsilernermut ikaarsaanginnerani inissinneqareernissaat qulakkeerniaarlugu ingerlatsinermut akisussaasoq siusinaartumik peqataatinneqassaaq.

Ilisarnaatai

Teknikkimik ilisimasaqartoq siumullu ungasinnerusumut isigalugu piuuartitsinermik tunngavilik. Navianaatinik ilisimasaqartoq aammalu attuumassuteqarfiusut pisariaqartinneqartullu sukumiisumik nalilersuiffigisinnaavai.

Piginnaasassai/misilittagai

Qarasaasiaqarnermi ingerlatsinermi, systemimik aqutsinermi imaluunniit qarasaasiaqarnermi aaqqiussuussinermi misilittagaqarneq. Suliffeqarfiup teknikkigitut inissisimaffianik governancemullu piumasaqaatigineqartunut (soorlu paasissutissanut isumannaallisaanermut, ISO 27001, NIS2, GDPR) ilisimasaqarneq.

Atuuffii akisussaaffiilu

- Aaqqiissutip inerisarneqartup atorneqarsinnaanissaa ajunngitsumillu ingerlanneqarsinnaanissaa qulakkiissavaa
- Ingerlatsinermut, isumannaallisaanermut, nakkutilliinermut kiffartuussinermullu piumasaqaatit nassuiassavai
- Suliniutip aallartinneraniit atuutilernissaanut pilersarusiornermi peqataassaaq
- Ingerlatsinermi teknikkimut tunngatillugu aalajangigassanut qarasaasiaqarnermi aaqqiussuutimik tunisassiamullu piginnittumik suleqateqarneq
- Atortut nutaat atulerneratigitut ingerlatsinermi sunniutinik nalilersuineq

Ingerlatsinermut akisussaasut FODA-mik atuineri

Ingerlatsinermut akisussaasutut FODA atorlugu digitalimik aaqqiissutip sumiiffimmi atulersinneqarnissaanut aammalu ingerlanneqarnissaanut tunngatillugu paasissutissanik pissarsisinnaavutit.

A.9 Atuisut

Atuisut tassaapput siunissami aaqqiissummi atorneqalertussami atuisuusussat. Atuisut aalajangersimasut digitalimik aaqqiissutip ineriartortinneqarnerani atorneqarsinnaapput assersuutigalugu eqimattatut naleqqiussiffittut imaluunniit misileraaffiusutut. Atuisut suleriutsit pillugit ilisimasassanik, paasiniaanermi, misilittaannermi ilinniartitsinermilu atorneqartarput – amerlasuutigullu aaqqiissutip nutaap atulernissaanut suliffeqarfiup iluani aallartitatut inissisimalertarlutik.

Suliassaq pillugu uani ([LINK](#)) paasisaqarnerugit.

Eqimattat naleqqiussiffiusut FODA-mik atuineri

Eqimattani naleqqiussiffiusuni atuisutut FODA atorlugu paasiniarsinnaavat pisortaqarfinni aaqqiussuusaanermi tunngavigineqartunilu digitalimik aaqqiissutiniq qanoq qineriartortitsisoqarlunilu aserfallatsaaliisoqarsinnaanersoq.

A.10 Pilersuisut pingaarnerit

Pilersuisut pingaarnerit akisussaaffii tassaapput pisiat tamakkiisumik suliniummut tunniunneqarnissaat, pitsaassusissaat aammalu suliarineqarnissaat kiisalu siunertaqarluartumik oqaloqatigiittoqarnissaa isumaqatigiissutillu malinneqarnissaat akisussaaffigalugu.

Pilersuisut pingaarnerit naapertuuttumik, suleqatiginnittumik isumaqatigiissummullu ilisimaarinnillutik sulissapput. Ataatsimut isiginnissapput aammalu tunniussinissamut piumasaqaatit pisortaqarfinnut naleqqunnissaat oqimaaqatigiissassallugu.

Pilersuisut pingaarnerit pisortaqarfinnut tuniniaanermut aammalu digitalimik aaqqiissutiniq pisariusunik suliaqarnermik siammasissumik misilittagaqarput. Tassunga tunngatillugu isumaqatigiissutiniq aqutsinernut ineriartortitsinernullu ilisimasaqarluarput.

Atuuffii akisussaaffiilu

- Suliniummi pilersuisut suliassaasa ataatsimut suliarineqarnissaat aqussavaat
- Aqutsisut attaveqaataanni peqataassaaq aammalu isumaqatigiissutit pilersaarutillu malillugit tunniussisoqarnissaa qulakkiissallugu
- Pilersuisut tungaanniit atortussat piginnaasassallu tunniunneqarnissaat qulakkiissavaa
- Killiffik navianaataasinnaasullu pillugit pisortaqarfimmut nalunaaruteqassaaq
- Allanguutit suliaqarnerillu peqataaffigissavai

Pilersuisut pingaarnerit FODA-mik atuineri

Pisorta qarfiit ataatsimut aaqqiussuusaanikkut sinaakkutiginiagaat, tunngaviginiagaat tunngavigalugu digitalimik aaqqiissutini inerisaanermi ataavartitsinermiluunniit iluaqutaasussamik suliaqarniarnermi pisorta qarfiit piumasaat suunersut paasiniarlugu pilersuisut pingaarnertut FODA atussavat, taamaaliornikkut aaqqiissut neqeroorutaasoq FODAp piumasaqaatai malillugit suliarineqarnissaa qulakkeerneqassaaq.